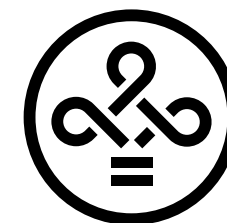

Svenska
kulturfonden

**Svenska
kulturfonden**

ÅRSBOK

2022

ISBN 978-952-7263-20-4
ISSN 1238-5468

REDAKTÖR: FREJA HARKKE, Å COMMUNICATIONS
GRAFISK FORM: Å COMMUNICATIONS
TRYCKT HOS NORDPRINT, 2023

HELSINGFORS 2023
SVENSKA KULTURFONDEN
GEORSGATAN 27, 00100 HELSINGFORS
KULTURFONDEN.FI

Innehåll

Världens lyckligaste land?	5
Fonden som gärna vill bli granskad	9
Somesmarta unga ska bli bättre på att värja sig mot hoten på nätet	15
"Dialog är demokratins hörnsten"	19
Musikaliska dimensioner och djup – också för barn.....	22
Kultur under tiden.....	28
Hjärta och hjärna – fågel och fisk.....	31
När världen flyter in	36

Utdelning och proaktiv verksamhet

Disponibla medel	42
Bidrag och stipendier – trender och tyngdpunkter.....	46
Bidrag och stipendier som utlystes år 2022.....	50
Pris och tävlingar	52
Kommunikation	60
Evenemang och produktioner	62
Rapporter och publikationer	66
 Förvaltning och organisation.....	 68

Verksamhetsberättelse och bokslut

Verksamhetsberättelse 2022	81
Bokslut.....	93
Revisionsberättelse	100

VD:S HÄLSNING

Världens lyckligaste land?

TEXT: SÖREN LILLKUNG ILLUSTRATION: MAIJA HURME

År 2022 blev ännu ett år präglat av instabilitet och osäkerhet. En återkommande nyhet var att Finland utnämndes till världens lyckligaste land. Något som vi finländare alltid tycks motta med förvåning och viss skepsis, men också med stolthet. Samtidigt inser vi att lyckan är flyktigare idag än tidigare och att den ständigt måste förnyas för att kunna bevaras.

Lyckan är ett resultat, inte ett mål.

Cornelis Wreeswijk beskriver det hela i strofen: ”men lyckan har en förgiftad tagg som man bör noga undvika”. Taggen behövs; liksom ljuset behöver också lyckan sprickor för att kunna nå oss människor.

Svenska kulturfondens uppdrag ”att stöda och främja utbildning, kultur, konst, vetenskap och forskning samt samhällsservice som gynnar det svenska i Finland” har fått nya dimensioner då det offentliga pressas hårt. Fonder och stiftelser får i allt högre grad stå för stabilitet i en instabil tid med pandemi, krig i Ukraina och klimatkris.

Tider av kris förenar, det ser vi också i stiftelsearbetet. Vi samarbetar intensivt med inhemska och nordiska fonder och även med stat och kommun. Med förenade krafter och resurser kan vi uppnå större genomslag och bättre förbereda oss för kommande kriser.

Framtida utmaningar i Norden, ett forskningsprogram som flera finländska och nordiska fonder och stiftelser finansierar, är ett exempel på samarbetet. Elva projekt utforskar vad som händer med den lilla sociokulturella människan i en tid av förändring och högt tempo.

Den nya fonden ”Nya klassiker” är ett annat exempel på konkret samverkan mellan privata och offentliga finansiärer – Suomen Kulttuurirahasto, Kulturfonden, Jenny ja Antti Wihurin rahasto, Alfred Kordelinin säätiö och undervisnings- och kulturministeriet. Tio miljoner euro riktades till fria grupper inom scenkonst för att göra nya produktioner med statsandelsinstitutioner. Målet är att skapa kvalitet, nå en större publik och ge produktionerna en längre livslängd. I den första ansökningsomgången gick 31 bidrag till fria grupper inom dans, teater, musik och cirkus.

Arbetet med Dialogpausstiftelsen fortsatte i nära samarbete med Suomen Kulttuurirahasto, Jenny ja Antti Wihurin rahasto och Jubileumsfonden Sitra. Målet var att genom dialog motverka polarisering och stärka förtroendet mellan människor.

Tillsammans med Konstsamfundet, Svenska folkskolans vänner, Brita Maria Renlunds Minne och Stiftelsen Tre Smeder bidrog vi till stora projekt, många med fokus på utbildning, barn och unga.

Nya kulturhuset *Nya Fokus* i Karis är ett ypperligt exempel på hur mycket kan bli mera då

fonder och det offentliga - här Raseborgs stad - förenar sina resurser.

Tillsammans med Konstsamfundet fortsatte vi bevilja nya *Kultur under tiden*-bidrag för att motverka pandemins lamsläende effekt på konst- och kulturfältet. Studentföreningar fick bidrag för att ge studerande möjlighet att hitta tillbaka till konst och kultur.

Förenta nationernas organisation UNESCO lyfter fram konstundervisningens potential när man tar itu med sociala och kulturella utmaningar. Konst stöder identitetsbyggande, interkulturell samverkan, gott medborgarskap och fredsfostran. Den kopplas allt starkare till hälsa och välbefinnande. Vi lanserade därför *SKAPA* med målet att stärka barns och ungas välmående genom att bidra till större jämlikhet, utbud och tillgänglighet inom konstundervisningen på svenska i Finland. *SKAPA*, en satsning på sex miljoner euro, riktar sig också till två- och flerspråkig undervisning där det svenska språket ingår.

År 2022 visar med all tydlighet att Kulturfonden behöver utveckla både samarbete och strategisk flexibilitet för att snabbt kunna reage-

ra på samtidens och framtidens utmaningar. Vi ska uppfylla vårt ändamål och våra donatorers vilja, men vårt uppdrag är inte längre att bara komplettera och erbjuda mervärde. Nu gäller det att vi tillsammans styr in på en ny kurs för att uppnå stabilitet och balans oss människor emellan och med naturen.

I vår firar vi med föreställningen *Världens lyckligaste land* i regi av **Jakob Höglund**. Vi vill ytterligare stimulera konst- och kulturfältet men även påminna om att lycka inte är något som är oss givet utan något som vi själva aktivt måste bidra till.

Låt oss minnas att lyckan är ett resultat, inte ett mål.

Sören Lillkung
vd, Svenska kulturfonden

Fonden som gärna vill bli granskad

TEXT: HENRIK OTHMAN ILLUSTRATION: ULRIKA YLIOJA

”V i gillar att bli granskade – särskilt av public service media och andra noggranna och nyfikna journalister”, skriver Svenska Kulturfonden på sin hemsida.

Inlägget är gjort år 2019 i svallvågorna av ett inslag i Svenska Yles program *Spotlight*. De granskade samma vår de finlandssvenska stiftelsernas bidrag till Svenska folkpartiet i allmänhet och Kulturfondens inslag i SFP:s medlems-tidning Medborgarbladet i synnerhet.

Det handlar om stora bidrag på en nivå inga andra partier i Finland når upp till. En riktigvande kartläggning som Helsingin Sanomat gjorde år 2018 ger lite proportioner på tillgångarna. Kulturfonden hade då en balans på drygt 800 miljoner euro. Stiftelser knutna till Samlingspartiet hade vid samma tidpunkt en balans på 6,3, Vänsterförbundet 3,6, Centern 2,1 och SDP 3,5 miljoner euro. De Gröna och Kristdemokraterna hade inga stiftelser alls. HS påminner ändå nogsamt att för Kulturfonden är partifinansieringen bara är en liten del av verksamheten.

HS påpekar också att Kulturfonden inte är den enda stiftelsen som stöder SFP och indirekt också SFP-kandidater. Obalansen syns också i Kulturfondens redovisning över fördelade medel för politisk verksamhet år 2022. I en snabb sammanräkning, där organisationer som Magma och Svenska Bildningsförbundet utelämnats, fick SFP-anknutna organisationer knappa 430 000 euro, medan tre SDP-organisationer fick sammanlagt 39 000 euro.

En liknande fördelning präglar bidragen vid val. Det här innebär att kandidater som ställer upp för SFP potentiellt ges mycket större resurser än sina konkurrenter från andra partier – fastän till

exempel en av organisationerna i klustret, Stiftelsen för det tvåspråkiga Finland, också delar ut pengar till kandidater från andra partier. Gott så.

Det är inte alla som nöjer sig med vad de betraktar som allmosor. I samma artikel säger stiftelsens dåvarande ombudsman **Henry Wiklund** att SFP får 80 procent av pengarna medan fem andra partier delar på resten. Stiftelsen för det tvåspråkiga Finland finansierades då av Svenska Kulturfonden, Konstsamfundet, Svenska folkskolans vänner och Stiftelsen Tre Smeder.

Det har gått fyra år sedan *Spotlight* granskade stiftelsernas valfinansiering. Trots utfästelser av Kulturfonden och den nuvarande ombudsmannens för Stiftelsen för det tvåspråkiga Finland, **Ted Urho**, belysningen i HBL (4/1 2023) att man ska öppna upp för större transparens väcker själva upplägget fortfarande frågor hos en nyfiken journalist.

Samtidigt pågår diskussionen om Kulturfondens utdelning av bidrag till kulturen. De finlands-svenska kulturkretsarna är små, ”alla känner alla” och risken för vänskapskorruption och svårerpolitik är uppenbar. Hur klarar Kulturfonden kraven på oberoende, integritet och omutlighet? I hur hög grad är Kulturfonden en politisk aktör?

Ett stort ansvar vilar på två nyckelpersoner, styrelseordförande **Mikaela Nylander** och delegationsordförande **Mikael Svarvar**.

”Vi har professionaliserat processerna”

Mikaela Nylander vill överhuvudtaget inte beteckna Kulturfonden som en politisk aktör.

– Det är klart att vi har kopplingar till SFP och det är ju ingenting man kan sticka under stol

med. Men Kulturfonden är i sin verksamhet, och i sina utdelningar inte en politisk aktör, säger Nylander.

– Tvärtom har vi professionaliserat processerna för hur vi delar ut pengar, och det här tror jag är en förändring man inte noterat bland den stora allmänheten. Vi vill till exempel att så många som möjligt ska lämna in sina ansökningar under vår ordinarie ansökningstid i november – därför att alla ansökningar då granskas av olika sakkunnigorgan. Det betyder att de största experterna på sitt område granskar ansökningarna, och det tycker jag är en garanti för att behandlingen av alla ansökningar är objektiv och jämlik.

– Det här tycker jag är otroligt viktigt, och jag tror att många inte har insett vad som har skett i Kulturfonden.

Har ni då inte lyckats kommunicera det här tillräckligt tydligt?

– Kanske är det så. Därför är det viktigt att man skriver om det så ofta som möjligt så att alla ska förstå hur det går till.

För en utomstående framstår Kulturfonden som en penningmaskin avsedd att stödja SFP, medan övriga partier med verksamhet på svenska bara får smulor från den rike mannens bord. Vad anser du om den karakteristiken?

– Det är klart att Kulturfondens kapital i tiden har donerats av Svenska folkpartiet och jag skulle vilja se om andra stiftelser och fonder som hör till andra partier delar ut lika mycket pengar till andra, såsom Kulturfonden gör.

FOTO: FRIDA LÖNNROOS

Mikaela Nylander

Ålder: 52

Hemort: Borgå

Utbildning: Ekonomie magister, rättsnotarie

Yrke i det civila:

Statssekreterare för justitieminister Anna-Maja Henriksson

Antal år/mandatperioder

i uppdraget på Kulturfonden:

Tredje året som styrelseordförande på sin första mandatperiod

Men Kulturfondens resurser är ändå av en helt annan magnitud än alla andra partiers fonder och stiftelser, till och med deras sammanlagda resurser!

– Absolut, så är det. Därför stöder vi också andra partier. Det kan vara tidningar, enskilda projekt och så vidare.

– Det kommer in många ansökningar från andra partier. Vi beviljar pengar till dem på samma grunder som till alla andra, och också här är det sakkunnigbedömningarna som avgör.

– Men det är klart att vi finansierar Svenska folkpartiets verksamhet, och där är det också viktigt att notera att vi har anpassat vår utdel-

ning och administration enligt stiftelselagen och partilagen.

Vilken tröst har du att ge till den som likt framlidna riksdagsledamoten Maarit Feldt-Ranta år 2015 sade att det bidrag på några tusenlappar hon utlovats från Stiftelsen för det tvåspråkiga Finland, där SFP fick miljoner, kändes som "en våt trasa i ansiktet"?

– Kulturfonden kanaliserar pengar till Stiftelsen för det tvåspråkiga Finland, och de fattar sina beslut helt självständig. Där klipper vi av banden. Kulturfonden har ingenting med det beslutsfattandet att göra. Vi kan inte befatta oss med den processen på något sätt.

Om vi zoomar ut till helikopterperspektiv – hur viktigt är bidraget från Kulturfonden för SFP:s verksamhet och politiska framgångar?

– Bidraget är oerhört viktigt. Jag känner inte till detaljerna i partiets finanser, men alldeles klart är att bidraget är av avgörande betydelse. Men också här följer vi lagen till punkt och pricka gällande hur mycket vi får ge till enskilda organ inom partiet.

– Kulturfondens bidrag har en samhällelig legitimitet och acceptans eftersom det beviljas i enlighet med den gällande lagstiftningen. Det är så man måste resonera kring lagstiftning. Vi måste vara måna om att följa den och se till att allt sköts korrekt.

Hur vill du då att Kulturfonden ska utvecklas för att den ska uppfattas som en angelägenhet för hela Svenskfinland, inte bara av dem som sympatiserar med SFP?

– Jag tror faktiskt att vi är det redan nu! Det att vi är delfinansiärer i Stiftelsen för det tvåspråkiga Finland och ger bidrag till partiet är bara ett ben vår verksamhet vilar på. Den ordinarie utdelningen i mars visar att vi är ett allfinlandssvenskt organ som stöder forskning, utbildning och kultur – olika typer av kultur.

– Min bild är att vi redan nu uppfattas som en allfinlandssvensk fond. Jag tror att det avgörande är just att vi gjort så mycket för att förbättra processerna. De ska vara genomskinliga och faktabaserade. Jag tror att det arbete vi lagt ned på det här kommer att bära frukt på sikt.

Obundenhet kärnan för delegationsordförande

Där Mikael Nylander som styrelseordförande har ett helhetsansvar och är spindeln i nätet när det gäller Svenska kulturfondens stöd till det politiska, leder Mikael Svarvar det interna sakkunnigarbetet när fonden ska fördela pengar till konst, kultur, utbildning, forskning, vetenskap och samhällelig verksamhet. Som ordförande för Kulturfondens delegation har han en helhetsblick över det vida fältet av kultur på svenska i Finland och ansökningarna därifrån. Till skillnad från Mikaela Nylander är Svarvar inte partipolitiskt aktiv. Han ser heller inte att han på något annat sätt skulle vara styrd av partintressen.

– Jag är utsedd av SFP till delegationen men jag har aldrig fått påtryckningar på hur jag borde tänka eller säga, säger Svarvar.

Kulturfonden är – ändå – per definition en helt SFP-dominerad organisation. Hur upplever du att det är att verka som partipolitiskt obunden i den kontexten?

– SFP nominerar delegationen, Svenska litteratursällskapet förvaltar egendomen och bestämmer vilken summa som finns att tillgå för Svenska kulturfondens utdelning varje år. För mig är min obundenhet själva kärnan i varför jag kan vara med, att jag känner mig fri. Annars kunde förtroendet gentemot sökande brista.

– Ändamålet med verksamheten och uppdraget är ändå det samma – att stödja det svenska i Finland. Vi gynnar det svenska i Finland, vi vill undvika att använda begreppet finlandssvensk. Vi behöver bli mer inkluderande, alla som vill får vara med och gynna det svenska i Finland.

Hur påverkas ni som är förtroendevalda av era externa bindningar? Själv är du musiker och lärare med ett stort nätverk av andra musiker. Du känner somliga sökande mycket bra medan andra är helt obekanta.

– Det där är någonting jag verkligen tvingats problematisera och fundera väldigt mycket på. Det finns något som kallas delikatessjäv*. Vi har ett digitalt ansökningssystem, och där har jag möjligheten att anteckna delikatessjäv. Det gör jag om jag känner personen för bra, det är besläktat med personligt jäv och närståendejäv. Jag kan naturligtvis inte lämna in några ansökningar för egen del när jag sitter på den här posten.

Svarvars jäv kan till exempel gälla någon med koppling till Yrkeshögskolan Novia. Han jävar sig också om han misstänker att det handlar om ett sammanhang där han kommer att tillfrågas om att medverka – som musikarrangör eller genom något annat engagemang.

Mikael Svarvar är noga med att jäva sig och säger att det här är något man går grundligt igenom med alla nya förtroendevalda. Det ska vara helt klart vad som gäller.

– Jag tycker det är bättre att jäva sig en gång för mycket än för lite. Vi har också många utomstående sakkunniga som inte är förtroendevalda och de måste också jäva sig på samma premisser som vi förtroendevalda.

– Som ordförande måste jag kunna lita på en samlad kollegial bedömning. Vi får jobba på att vara rättvisa. Man kan tycka att Svenskfinland är litet, men på samma gång upplever jag ibland när vi behandlar ansökningar med sakkunniga att de inte alls känner till den sökande, för hen kanske finns i en helt annan region. Det kan vara riktigt bra! Då är det verkligen själva ansökan och arbetsprovet man bedömer, och beslutet färgas inte av att man känner personen.

FOTO: CHRISTOFFER BJÖRKLUND

Mikael Svarvar

Ålder: 49

Hemort: Larsmo

Utbildning:

Magister i musikpedagogik

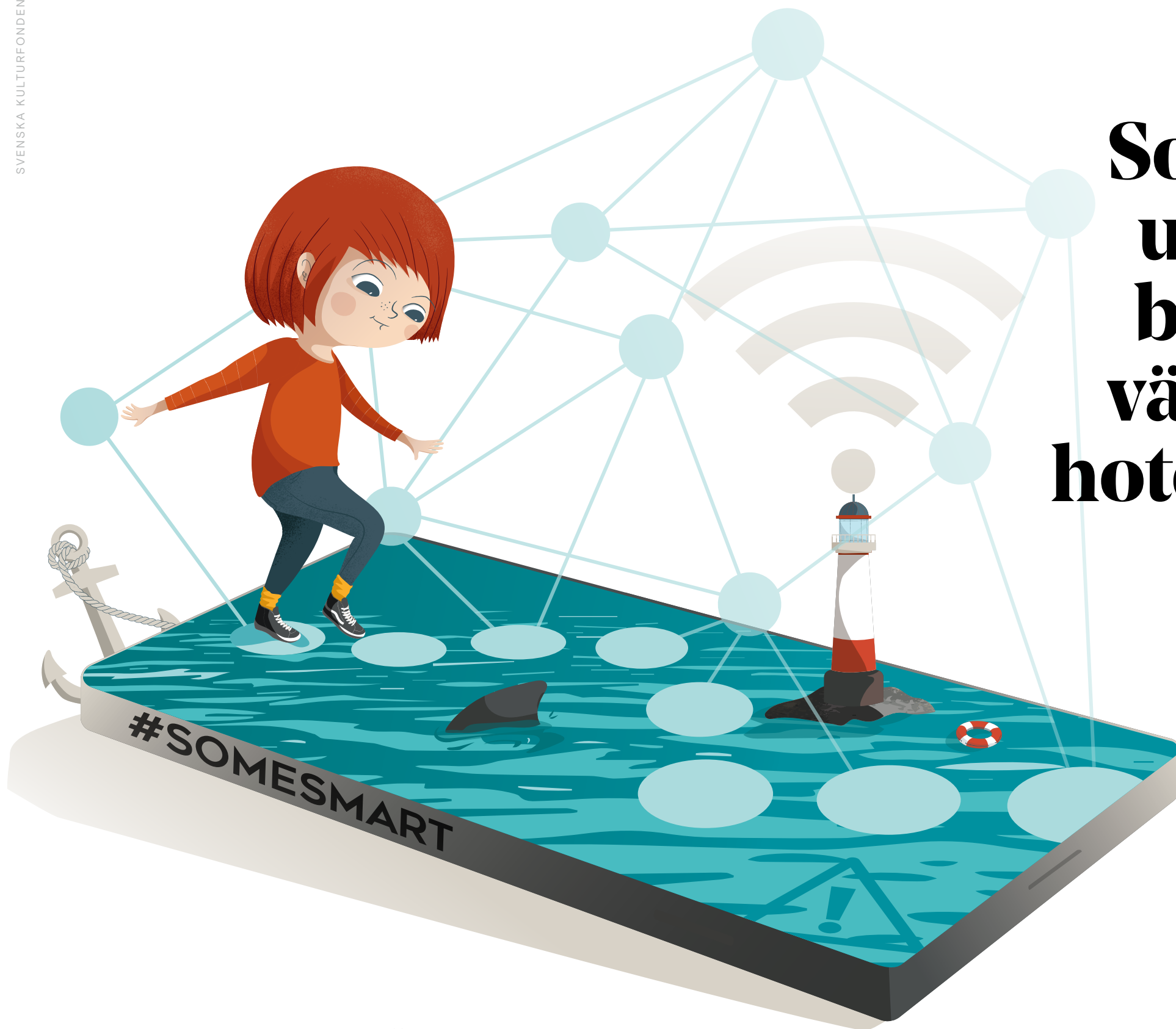
Yrke i det civila:

Musiker, musikpedagog

Antal år/mandatperioder

i uppdraget på Kulturfonden:
tredje året som delegationsordförande
på sin första mandatperiod

* DELIKATESSJÄV ELLER KOMPISJÄV
INNEBÄR ATT MAN INTE ÄR
JURIDISKT JÄVIG MEN ÄNDÅ HAR EN
NÄRA RELATION TILL SÖKANDE.

Somesmarta unga ska bli bättre på att värja sig mot hoten på nätet

TEXT: SEBASTIAN DAHLSTRÖM
ILLUSTRATION: TERESE BAST

En rå verklighet möter barn och unga på webben, där man måste kunna skilja mellan sanning och lögn. Medieläskunnighet är något som berör alla skolelever. Därför stödjer Svenska kulturfonden projektet MedLÄS, eller #somesmart som lärresursen också kallas.

Dagens skolmobbing äger rum på sociala medier

– Ta en skärmdump, och sök upp en vuxen du litar på. Om det du upplevt uppfyller kriterierna för ett brott ska man göra en brottsanmälan.

På en video ser vi äldre konstapel **Rikhard Lindroos** svara på frågan om hur man ska agera ifall man blir utsatt för mobbing på nätet. Frågan är en av många som ställts av elever i årskurs 7 i Vasa övningsskola. Videon är en del av det digra materialet i lärresursen #somesmart inom projektet *MedLÄS*.

Hotfulla, skrämmande och otrevliga situationer på sociala medier hör till ungdomars vardag. Det gäller att veta hur man ska agera om man blir utsatt för till exempel utpressning eller mobbing, och känna till sina rättigheter och möjligheter att påverka. Samtidigt gäller det att vara medveten om vilka risker ens eget beteende kan medföra.

Regeringsprogrammet betonar att medieläskunnighet ska främjas i skolorna och inom ungdomsarbete. De unga ska bli bättre på att urskilja hybridpåverkan och känna igen falska nyheter och felaktig information.

MedLÄS är ett samarbetsprojekt mellan Åbo Akademi och Vasa övningsskola. Målet är att svara på behovet av medieläskunnighet bland unga. Inom projektet har man tagit fram ma-

terialbanken #somesmart, som ger lärarna kunskap och verktyg för att kunna stödja sina elever i deras nätanvändning.

– Eleverna påverkas av den råa verklighet de möter på nätet. Dagens skolmobbing äger rum på sociala medier. Om en elev mår dåligt kan hela hans skolgång bli lidande. Därför är det lärarnas skyldighet att hjälpa eleverna att förstå sig på internet, säger klasslärare **Minna Rimpilä** vid Vasa övningsskola.

Med fokus på läraren - alla ska kunna tillämpa materialet i sin undervisning

Projektet *MedLÄS* riktar sig till lärare som vill stärka elevernas medieläskunnighet på nätet. Materialbanken uppdateras kontinuerligt, och innehållet är lättillgängligt och visuellt tilltalande.

– Målsättningen är att det ska vara lätt för lärare i alla åldrar att ta till sig det, säger Rimpilä.

MedLÄS fokuserar på fyra delområden: digital läskunnighet, digital kommunikation, digital intelligens och integritet, samt trygghet och rättigheter på nätet. I varje kategori finns undervisningsmaterial och nivåkrav för olika årskurser.

Klasslärarna **Minna Rimpilä** och **Johanna Räihä-Jungar** vid Vasa övningsskola hör till en grupp lärare som har tagit fram materialet.

– Vi har utvecklat så kallade “kunna-kartor” med målsättningar för elever i olika årskurser. Kunskapskraven blir mera avancerade ju högre upp i åldrarna man kommer, säger Räihä-Jungar.

En app, som erbjuder elever hjälp anonymt om de upplever otrygghet på nätet, hör också till *MedLÄS*-projektet.

– Via appen får eleverna kontakt med antingen elevvårdspersonal eller nationella hjälptjänster - dygnet runt, säger Rimpilä.

“En av de produkter jag är mest stolt över under hela min karriär”

Svenska kulturfonden ville stödja projektet eftersom det, genom kontakten till Åbo Akademi, är kopplat till forskning, och för att man utvecklat en tydlig lärsteg med uppgifter och nivåkrav för olika årskurser.

Viktigt för Kulturfonden är också att materialbanken och appen finns gratis på nätet. Förhoppningen är att så många skolor som möjligt skulle ta i bruk resursen.

– Jag hoppas att projektet sprids till skolor i hela Svenskfinland, ja varför inte i Sverige också. Det är en av de saker jag är mest stolt över under hela min karriär, säger Johanna Räihä-Jungar.

Både Räihä-Jungar och Rimpilä har testat *MedLÄS*-materialet i klassrumsmiljö på Vasa övningsskola. Responsen från eleverna har varit god, men samtidigt är det ett arbete som aldrig tar slut.

– I klassrummet är eleverna mycket medvetna, de är bra på att avgöra vad som är rätt och fel. Men problemen uppstår i vardagen utanför klassrummet, säger Rimpilä.

SVENSKA KULTURFONDEN FINANSIERADE
MEDLÄS-PROJEKTET MED 65 000 EURO ÅR
2020 OCH 40 000 EURO ÅR 2022.

”Dialog är demokratis hörnsten”

TEXT: MICHAELA VON KÜGELGEN ILLUSTRATION: ANNA HÄRMÄLÄ

Lär dig att lyssna på och respektera din samtalspartner. Det är ett av de centrala målen i projektet Bra sagt som Yle och Dialogpausstiftelsen axlar ansvaret för.

Över 60 procent av finländarna tycker att den inhemska samtalskulturen har försämrats och 24 procent upplever att de inte vågar dela med sig av sina tankar om aktuella samhällsfrågor.

Det här försöker projektet *Bra sagt* råda bot på.

– Målet är att människor får samtala i lugn och ro, att de lär sig att lyssna på och respektera sin samtalspartner, berättar **Markus Liimatainen** på Yle.

Tillsammans med drygt 160 partner vill Yle skapa en bättre och mångsidigare samtalskultur i Finland. Enligt Liimatainen är dialogen ett viktigt redskap för att skapa ett bättre samhälle.

– Dialogen är demokratins hörnsten. Vi har lyckats med projektet om finländare i allt högre grad förstår varandra via dialog, säger han.

Projektet startade år 2021 och pågår fram till 2026. Yle håller i *Bra sagt* tillsammans med Dialogpausstiftelsen som främjar bättre dialoger i Finland. Dialogpaus är en metod där man diskuterar i grupp - ansikte mot ansikte, under ledning av en facilitator, som ser till att diskussionen är konstruktiv och jämlik.

– Många skulle vilja både prata och lyssna mer på andra, men har dåliga erfarenheter av samtalskulturen, berättar **Laura Arikka** som är vd för Dialogpausstiftelsen.

Svenska kulturfonden grundade Dialogpausstiftelsen år 2019 tillsammans med Sitra, Kulttuurirahasto och Wihurin rahasto. Då hade Sitra redan i tre år fått finländarna att föra goda dialoger inom ramarna för projektet *Erätauko*.

Alla ska få komma till tals

En väsentlig del av *Bra sagt* är en diskussionsfestival som ordnas i Tavastehus. Festivalen hade över 80 diskussioner under två dagar då den ordnades för första gången hösten 2022. Deltagarna gav festivalen medelvitsordet drygt 4,5 av 5.

– Responsen var förvillande bra, jag är mycket nöjd. Det finns helt klart en beställning och ett behov för en diskussionsfestival i Finland, säger Markus Liimatainen.

Målet med festivalen är att ge fler människor mod att delta i diskussioner och även att låta dem höras som kanske inte annars tar så mycket plats i samtal.

Det har helt klart funnits ett behov för det här projektet

– Vi vill öka ömsesidig förståelse genom att låta människor från olika bakgrunder samtala med varandra och väcka lusten att lyssna på vad de andra säger, säger Liimatainen.

Under festivalen är tanken att vem som helst kan prata om till exempel hemmets betydelse eller kaffe – utan att nödvändigtvis vara expert på just det området eller anses representera hela sin befolkningsgrupp under samtalet.

– Ofta måste personer som tillhör en minoritet försvara sig på något sätt. Vi vill i stället lyfta fram hur olika människor är och sammanföra dem i en diskussion, säger Liimatainen.

Tvåspråkighet naturligt

Det övergripande målet för projektet *Bra sagt* är att utveckla den finländska diskussionskulturen. Tvåspråkigheten och det mångkulturella är en naturlig del av projektet.

Till exempel under diskussionsfestivalen ordnades en del diskussioner där deltagarna kunde välja om de pratade svenska eller finska.

– Flera deltagare som inte själva kan svenska, sa att de ändå förstod allt i diskussionen. Det är lite som på självständighetsbalen – tvåspråkig-

heten blir ingen grej utan vi försöker göra det flytande, berättar Liimatainen.

Laura Arikka från Dialogpausstiftelsen lyfter fram att diskussionskultur också handlar om tillit till offentliga institutioner. Undersökningar av Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) visar att förtroendet för institutioner är lägre till exempel på landsbygden och bland lågutbildade.

– OECD betonar att man borde främja en bredare social dialog i Finland och ta med befolkningsgrupper som står utanför diskussionerna, säger Arikka.

Enligt henne har det bästa som kunde hända inom ramarna för *Bra sagt* redan hänt; projektet har lockat många organisationer och samarbetspartner som vill främja den finländska diskussionskulturen.

– Det har helt klart funnits ett behov för det här projektet, säger Arikka.

SVENSKA KULTURFONDEN ÄR EN AV
DIALOGPAUSTSTIFTELSENS FINANSIÄRER OCH
HAR FÖR ÅREN 2022-2025 BEVILJAT ETT BIDRAG
PÅ SAMMANLAGT 200 000 EURO.

Musikalisk Dimensioner och djup

Också för barn

TEXT: MICHAELA VON KÜGELGEN ILLUSTRATION: SOFIE BJÖRKGREN-NÄSE

Minns du än i dag vilka sånger du sjöng när du var liten? Vilka känslor väcks hos dig när du hör en bekant visa i vuxen ålder? Musiksatsningen *Barn igen* utgick ifrån tanken att den musik vi lärt oss som barn bär vi med oss hela livet.

En kammarorkester med 25 musiker, tre solister och en dirigent. Våren 2022 fick publiken under tre lekfulla konserter i Åbo, Borgå och Jakobstad njuta av nya och äldre klassiker ur den finlandssvenska och nordiska barnmusikskatten i helt nya arrangemang.

Musikern **Johanna Almark** ledde den handplockade kammarorkestern med både unga, lovande och erfarna musiker. Sig själv beskriver Almark som tonsättare, kapellmästare, körledare, sångare och violinist.

– I projektet *Barn igen* fick jag komponera, dirigera och sjunga. Alltså vara i en trippelroll och få utnyttja hela min kapacitet, berättar hon.

Målet var att göra något annorlunda av Kulturfondens årligen återkommande vårfester och att nå en ny publik. Framförallt ville man locka barnfamiljer.

– Men jag ville skapa en konstnärligt högtstående helhet som tilltalar människor i alla åldrar, säger Almark.

Nya erfarenheter

Ett annat mål med konsertserien *Barn igen* var att återuppliva gammal finlandssvensk sångtradition i ny tappning. Där kom finlandssvenska rapartisten **Yad Rahman** med i bilden.

– Yads musik har ett starkt budskap. Det är också intressant hur olika barndomen kan se ut beroende på var man växer upp. Yad blev ett språkrör för en annan typ av barndom än den de flesta av oss i Svenskfinland har upplevt, säger Almark.

20-åriga Rahman är född i Sverige av kurdiska föräldrar, men familjen flyttade till Finland när han skulle börja första klass. Två år av sin barndom bodde han i Kurdistan. Han har inte själv upplevt kriget men i hans familj känner man mer än väl till oroligheterna i området.

– Det var mycket krig under mina föräldrars uppväxt, därför ville de flytta bort, berättar Rahman på klingande Esbosvenska.

Även flytten till Finland blev ett sätt att hitta en lugnare och säkrare tillvaro än den i Sverige.

– Det var ganska mycket kriminalitet och oroligheter där vi bodde och mamma ville att vi skulle få en bra uppväxt.

Rahmans egen musik kunde beskrivas som melodisk rap så förra vårens konsertserie blev en helt ny musikalisk erfarenhet för honom.

– Det var jätteroligt att få uppträda med en orkester, det hade jag aldrig gjort förr, säger han.

Färgar musiken

Att det blev just en kammarorkester som ackompanjerade sångarna Yad Rahman, **Emma Klingenberg** och **Jonte Ramsten** var Johanna Almarks kungstanke.

– Jag ville att det skulle vara akustiskt, inte blanda in elektroniska instrument eller trumset, förklarar hon.

Enligt Almark finns det en känslomässig lyhördhet när man kombinerar barn och musik – upplevelsen av de stora nyanserna blir mycket större om en klassisk orkester står för ackompanjemanget.

”

Jag fick
utnyttja
hela min
kapacitet

FOTO: CATIA PORTIN

– Med elektroniska instrument och trummor hade det varit svårare att nyansera. Nu blev det dynamiskt och stort att uppleva en liten symfoniorkester som bakgrund till en välkänd visa, säger Almark.

Att också Yad Rahmans sång fick den orkestrala skruden beskriver Almark som imponerande.

– Det väckte känslor, säger hon.

I 25-mannaorkestern sammanfördes musiker från olika regioner och stilriktningar. Utöver Johanna Almark stod **Ralf Nyqvist**, **Anssi Växby** och **Andrea Eklund** för arrangemangen till de bekanta sångerna.

– Min konstnärliga tanke var att koppla ihop flera låtar med samma budskap, till exempel sånger om hav och sjöröveri, säger Almark.

För musikern Andrea Eklund var projektet särskilt aktuellt i och med att hon nyligen fått barn.

– Jag var i ett skede av mitt liv då jag sjöng mycket barnvisor så det var fint att jag fick förstå de fina sångerna och melodierna, säger hon.

Eklund beskriver det som att färga den kända musiken med orkestersoundet.

– Det finns så mycket att jobba med, till exempel dynamiken. Inte bara att skriva starkt eller svagt utan även att lyfta fram vissa instrument.

Krig och fred

Valet av konsertseriens sånger skedde organiskt. Eklund valde **Alice Tegnér's Solvisa**, som inte är så känd, för att lyfta även bortglömda visor från skuggorna.

– Arrangörerna fick fria händer med de låtar de kände speciellt mycket för. Det roliga var att samma låtar återkom hos många av arrangörerna, säger Johanna Almark.

Till exempel vaggvisan *Byssan lull* var en favorit för många.

– Jag ville ändå skapa en medryckande helhet med färre vaggvisor. Det blev en salig blandning av sverigesvensk tradition med finlandssvenska inslag, både folkmelodier och nyare sånger, säger Almark.

Totalt arrangerade Andrea Eklund tre av konsertseriens sånger. Utöver *Solvisa* och *Bom-sicka-bom* med text av **Astrid Lindgren** valde hon *Alla fåglar kommit ren*. Den svenska texten är översatt av en okänd författare efter **Hoffman von Fallerslebens** ursprungstext på tyska.

– Jag tycker egentligen att det är en ganska tråkig sång, men det var superroligt att göra ett arrangemang för den och ge sången nya färger, berättar Eklund.

Raden ”vi som luftens fåglar små, utan världssorg leva må” kändes särskilt aktuell efter att Ryssland anföll Ukraina i februari 2022.

– Det var viktigt för mig att den här meningen fick eka om och om igen, att frasen fick extra omtanke, säger hon.

Också barnkultur kan vara grandios

Fastän målgruppen delvis var barn ville Johanna Almark inte att det skulle bli en för lättuggad show.

– Det blev en helhet där jag i sista hand försökte se till att texterna har dimensioner och djup och inte endast är underhållning. Jag ville också utmana lyssnaren, förklarar hon.

Även Andrea Eklund lyfter fram vikten av att skapa barnkultur med djup.

– Det var kul att få presentera pampig orkestermusik för barn som ett tillägg till barnkulturen som ofta fokuserar på skoj och stoj. Även barnkultur kan vara grandios, säger Eklund.

För alla som missade föreställningarna kommer en ny chans i form av ett album som släpps under år 2023.

– Vi spelar nu in, det är intressant att få in hela orkestern i studion, säger Almark.

- Den nyproducerade showen *Barn igen* utgjorde Kulturfondens vårfe-ster år 2022. Festerna lockade både barn och vuxna.
- Ett mål var att uppmuntra nya generationer att uppdatera, tolka och bevara den finlandssvenska musikskatten.

- Kulturfonden satsade sammanlagt 110 000 euro på produktionen och vårfesterna.
- Martin Wegelius-institutet fick i slutet av år 2022 ett bidrag på drygt 85 000 euro för inspelning av musiken i *Barn igen* och för en dokumentär som görs under inspe-lingen.

Kultur under tiden

TEXT: SONJA FINSTRÖM VISUALISERING: JAKE PAPINAHÖ

1 906 913 euro. Så mycket har hittills delats ut till kulturfältet sedan Kulturfonden och Konstsamfundet lanserade projektet *Kultur under tiden* i mars 2020. Projektet är ett tillfälligt krispaket, skräddarsytt för det hårt drabbade kulturfältet. Tack vare bidragen har teatrarna överlevt, musikerna har hittat nya sätt att sprida sin musik och både seniorer och studerande har bjudits på kulturupplevelser.

” Bara för att publiktillställningar nu är omöjliga behöver inte det kreativa arbetet hålla paus. **Stefan Wallin, styrelseordförande Svenska kulturfonden**

17 mars 2020

Projektet *Kultur under tiden* lanseras – en tillfällig bidragsform för professionella konstnärer, kulturarbetare och konstinstitutioner vars arbete påverkas av coronakrisen. Potten är 400 000 euro och totalt 480 ansökningar lämnas in.

23 april 2020

Behovet av bidrag är stort – efter bara tre veckor är hela summan utdelad. Nu öronmärks ytterligare 300 000 euro.

” Vi fick hundratals ansökningar om bidrag för bra projekt. Många kulturproffs är i en otroligt knepig situation, men har samtidigt visat prov på kreativitet och driftighet. **Sören Lillkung, vd Svenska kulturfonden**

16 november 2020

Teatrar och kulturhus drabbas hårt när de tvingas stänga dörrarna. De svenskspråkiga teaterhusen får dela på en miljon euro. Det största bidraget på 200 000 euro går till Svenska Teatern. Även mindre teatrar som Teater Taimine och DuvTeatern får ekonomiskt stöd.

18 februari 2021

Svenska pensionärsförbundet får 97 000 euro för att skapa nio virtuella kulturprogram för sina medlemmar. Över 50 finlandssvenska artister engageras i olika musik- och diskussionsprogram. Programledare är **Thomas Lundin** och **Thomas Enroth** producerar.

” Många av våra medlemmar har hållit sig hemma under snart ett år, de känner sig ensamma och saknar sysselsättning. Samtidigt är många scenkonstnärer utan jobb och i ekonomisk knipa. **Berit Dahlin, verksamhetsledare Svenska pensionärsförbundet**

15 juni 2021

Kulturarbetare erbjuds möjligheten att ansöka om en veckas residensvistelse i **Jörn Donners** bostad i centrala Helsingfors. Många söker, och 42 manusförfattare, översättare, musiker och skådespelare får chansen. De vittnar efteråt om en veckas arbetsglädje i en inspirerande miljö.

” Tack vare ett samarbete med Donner Productions får konstnärer och kulturarbetare en möjlighet att arbeta i en inspirerande miljö bland 4 000 böcker och andra spår efter Jörn Donners yrkesverksamma liv. **Svenska kulturfonden**

1 februari 2022

Kulturupplevelser i form av liveframträdanden och museibesök ska ge studerande ett välbehövligt avbrott i vardagen. Studerandeföreningar får i uppdrag att engagera sina medlemmar. Pengarna uppskattas räcka till kulturupplevelser till ett subventionerat pris för 13 600 studerande.

” Vi vill göra en insats för studerande som varit tvungna att tillbringa nästan hälften av sin studietid i ensamhet – utan närundervisning och utan sociala kontakter och evenemang. **Åsa Juslin, kulturombudsman Svenska kulturfonden**

Satsningen finansieras av Kulturfonden tillsammans med Konstsamfundet. Bidragen har fördelats mellan fem olika delprojekt:

- I Allmänt stöd till professionella kulturarbetare – 700 000 euro
- II Bidrag till teatrar och kulturhus – 1 028 750 euro
- III Virtuella kulturprogram för seniorer – 97 000 euro
- IV Residensvистер i Jörn Donners lägenhet – 21 000 euro
- V Kulturupplevelser för studerande – 58 163 euro

Hjärta och hjärna – fågel och fisk

FYRA FORSKNINGSPROJEKT SOM FÅTT FINANSIERING UR
SVENSKA KULTURFONDENS SPECIALFONDER

TEXT: SEBASTIAN DAHLSTRÖM ILLUSTRATION: SANNA MANDER

Utbildning, forskning, konst, kultur och samhällsservice som främjar det svenska i Finland. Där ligger Svenska kulturfondens kärnverksamhet. Men utöver de allmänna fonderna finns det inom Kulturfonden även ett antal specialfonder, vars avkastning går till mera snävt definierade ändamål. I många fall är pengarna öronmärkta för specifika forskningsområden.

Iden här artikeln lyfter vi fram fyra forskningsprojekt som fått finansiering ur tre av Kulturfondens specialfonder: *Käthe och Olof Rundbergs testamentsfond* för understöd till medicinsk forskning, *Arvid och Greta Olins fond* för att befrämja och stödja forskning i medicin och fysik, samt *Carl Cedercreutz stipendiefond* som ger bidrag till biologiskt forskningsarbete.

När hjärtat stannar måste hjärnan få syre - ny forskning kan rädda människoliv

– Årligen drabbas 300 000 patienter i Europa av plötsligt hjärtstillestånd. I uppemot hälften av fallen lyckas man starta hjärtat igen, men många av dessa patienter dör ändå till följd av svår hjärnskada.

Professor **Markus Skrifvars** vid Helsingfors universitet forskar kring användning av syre och mekanisk ventilation i samband med hjärtstillestånd. Den här forskningen finansieras med medel ur *Käthe och Olof Rundbergs testamentsfond*.

– Vi vet att då hjärtat inte slår får hjärnan inte syre och det leder till syrebrist. Då man genomför hjärt-lungräddning (HLR) försöker man alltså på bästa sätt se till att hjärnan får syre, för att minska uppkomsten av syrebrist och hjärnskada.

Samtidigt gäller det att hitta en balans. När blodcirkulationen kommer igång kan för stora mängder syre i blodet leda till uppkomsten av skadliga syreradikaler som i förlängningen kan leda till organskada.

– Våra projekt handlar om att på bästa sätt öka mängden syre i hjärnan under HLR. Samtidigt utreder vi huruvida för höga halter syre, då hjärtat startat, leder till skador.

Markus Skrifvars säger att finansieringen har möjliggjort att läkare som ingår i forskargruppen har kunnat hålla ledigt från sitt kliniska arbete. Under projektets gång har två doktorsavhandlingar sammanställts och ytterligare fyra är under arbete.

– Dessa projekt är mycket viktiga. Finansieringen möjliggör att unga forskare kan fokusera på sin forskning till hundra procent, säger Skrifvars.

PROJEKTET HAR UNDER DE TVÅ SENASTE ÅREN FÅTT BIDRAG PÅ SAMMANLAGT 80 000 EURO AV KULTURFONDEN.

Finansieringen möjliggör att unga forskare kan fokusera på sin forskning till hundra procent

Beror minnessvårigheter på en sjukdom eller inte? Nya metoder för att upptäcka Alzheimers i tid

– Vi utvecklar nya metoder för att med hjälp av hjärnabildning utvärdera risken för att insjukna i en minnessjukdom, såsom Alzheimers sjukdom.

Mia Liljeström, forskare vid Aalto-universitetet, ingår i ett team som fått finansiering ur *Arvid och Greta Olins fond*. Målsättningen är att hitta tidiga indikationer på risken för att utveckla en minnessjukdom.

– Alzheimers sjukdom är en progressiv sjukdom som påverkar hjärnan under tiotals år innan kliniska symptom bryter ut.

För att fördröja sjukdomsförloppet krävs att man ingriper i tid. För tillfället baserar sig diagnosen ofta på kliniska symptom med stöd av molekylära biomarkörer. Med en biomarkör menas något mätbart i kroppen, som tyder på att en förändring har skett, till exempel att en sjukdom brutit ut.

Mia Liljeströms forskarteam arbetar med att utveckla nya känsligare biomarkörer, som bygger på förändringar i de signaler som skickas i hjärnan.

– Vi använder en mätteknik som är känslig för synaptiska förändringar i hjärnan, magneto-encefalografi, eller MEG.

Forskarna har utfört mätningar på personer som upplever minnessvårigheter, men som inte ännu lider av någon demenssjukdom.

– En av svårigheterna vid demenssjukdomar är att komma ihåg och producera ord. Vi har därför utvecklat ett enkelt test, där vi ber deltagarna att benämna bilder, eller svara på frågor om ordpar medan vi mäter deras hjärnaktivitet med MEG, säger Liljeström.

Ett långsiktigt mål är att i framtiden hjälpa äldre personer med begynnande minnessvårigheter att få en diagnos i ett relativt tidigt skede av sjukdomen, med hjälp av en MEG-undersökning.

– Det känns extra meningsfullt att få träffa alla som kommer till våra mätningar. Vi har underbara försökspersoner som ställer upp och kommer i flera repriser till labbet. För oss är det viktigt att bidra till att man inom vården blir bättre på att utvärdera om svårigheterna är ett tecken på en minnessjukdom eller inte.

KULTURFONDEN HAR FINANSIERAT PROJEKTET MED 26 000 EURO UNDER ÅREN 2021 OCH 2022.

Ejderen är en utmärkt indikator för hur Östersjöns ekosystem mår

Stressade ejdrar får färre ungar - unika data från tre decennier

– Ejderen är en utmärkt indikator för hur Östersjöns ekosystem mår, säger äldre universitetslektor i miljö- och marinbiologi **Markus Öst** vid Åbo Akademi.

Han är en del av ett forskarteam som undersöker ejderen vid Tvärminne zoologiska station. Kulturfonden har stött långtidsstudier av ejderstammen genom bidrag ur *Carl Cedercreutz stipendiefond*.

– Finansieringen är livsviktig för att vi ska kunna fortsätta samla in data om ejderen, ett arbete som pågått i över tre decennier, säger Öst.

Ejderen är en karaktärsart för den finlands-svenska kustregionen. Under de senaste decennierna har arten minskat kraftigt i antal. Minskningen är kopplad till rovdjur - både inhemska och invasiva arter.

– Vårt projekt ger en klarare bild av ejderns anpassningsförmåga till de snabba förändringarna i dess livsmiljö.

Forskarteamet mäter och analyserar stresshormoner hos fåglarna. Hotet från rovdjur in-

verkar på fåglarnas beslut att föröka sig - och stresshormonerna spelar en avgörande roll i hur individen anpassar sig till de föränderliga förhållanden den möter, såsom mängden rovdjur.

– Vi undersöker också varför ådorna, alltså honorna, byter häckningsplats mellan åren och om förflyttningen inverkar på hur bra häckningen lyckas.

Forskarna undersöker också hur rovdjuren inverkar på tidtabellen för häckning på individnivå och hur det i sin tur påverkar synkroniseringen av häckningen hos hela ejderpopulationen.

Forskarteamet i Tvärminne har vidtagit konkreta åtgärder för att förbättra ejderns fortsatta existens längs våra kuster, till exempel genom att bekämpa invasiva rovdjur som mårhund och mink vid häckningsplatserna.

– I dagsläget är vår forskningsgrupp den enda som samlar individspecifikt långtidsdata på ejderns häckningsframgång, överlevnad och kondition i norra Östersjön, säger Markus Öst.

PROJEKTET HAR SEDAN ÅR 2013 FÅTT ÅRLIGA BIDRAG PÅ CIRKA 20 000 EURO FRÅN KULTURFONDEN.

Sjögräs eller sand - hur påverkas sandstubbens parning?

Olika miljöer leder till olika parningsbeteenden. Genom att undersöka hur miljöns struktur påverkar en art kan vi få svar på stora frågeställningar om biologisk mångfald.

– Målsättningen är att öka förståelsen för de processer som skapar, upprätthåller eller raderar biologisk mångfald. Variation inom en art utgör i slutändan byggstenarna för all biologisk mångfald.

Professor **Kai Lindström** vid Åbo Akademi forskar i fiskarten sandstubb. Hans forskarteam intresserar sig särskilt för hur fiskarnas habitat, eller livsmiljö, påverkar variationen i parningsframgång.

– Vi fokuserar både på sexuellt beteende hos hanar men också på fysiologiska egenskaper som skillnad i äggkvalitet hos honor.

Kai Lindström ger ett exempel på hur olika miljöer kan påverka fiskarnas parningsbeteende.

– På ren sand kunde dominant hanar försäkra sig om en stor parningsframgång, men vid sjögräs var framgången jämnare fördelad.

Det betyder att det sexuella urvalet är svagare vid sjögräs - också mindre dominant hanar lyckas i högre grad. Resultatet väckte nya forskningsfrågor.

– Är det främst på grund av de fysiska hindren som dominant hanar förlorar sin framgång? Eller distraherar sjögräsmiljön fiskarna så att de måste koncentrera sig på andra aktiviteter än parning?

Forskningen, som finansieras genom *Carl Cedercreutz stipendiefond*, görs i fält och i labb på forskningsstationerna i Korpoström och Tvärminne. Pandemin medförde att forskningsprojektet som ursprungligen skulle utföras under en säsong i stället blev uppdelat på två.

PROJEKTET HAR FÅTT 28 000 EURO UNDER DE TVÅ SENASTE ÅREN.

När världen flyter in

TEXT: CAMILLA LINDBERG ILLUSTRATION: SAM SIHVONEN

– Som liten hade jag mycket rörelse i mina fingrar och en slags dansant energi. När jag fick börja dansa balett njöt jag av rörelserna, säger dansaren och koreografen Karolina Ginman som tilldelades ett ettårigt arbetsstipendium från Svenska kulturfonden. I hennes barndomsfamilj fanns också psykoanalysen starkt närvarande. I dag blir hennes intresse för psykologi synligt när hon skapar nutidsdans.

Lita på intuitionen

– När jag arbetar med rörelse vill jag förhålla mig till den dansande kroppen så att också själen och psyket får utrymme, säger **Karolina Ginman** som har en internationell examen i dans. Hon är en av de konstnärer som år 2021 beviljades ett ettårigt arbetsstipendium från Svenska kulturfonden. En stor del av året har ägnats åt soloverket *Fluvial* som kombinerar kroppsliga och vokala uttryck.

– Jag upplevde att det fanns ett lugn att arbeta väldigt intuitivt och följa spår som tycktes tecknas fram nästan av sig själva. Det här var helt avgörande för att kunna skapa *Fluvials* scen-universum.

Arbetsstipendiet har hjälpt till att frigöra tid, pengar och psykiska resurser för det skapande arbetet.

– Jag har kunnat ta hand om min kropp och vara lyhörd inför mitt instrument som en källa till material.

Ginman har själv genomgått både psykoterapi och senare psykoanalys, och studerar för att avlägga en magisterexamen i psykologi.

– Jag har länge varit intresserad av att genom dansen närma mig människans psyke och det som finns i vårt undermedvetna.

När Karolina Ginman skapar sina scenverk låter hon inledningsvis en form av inre landskap tecknas fram i rummet genom kroppens rörelse.

– Det innebär att jag närmar mig kroppen som ett arkiv av affektiva upplevelser och kroppsminnen som får bli poetiskt material i mitt fysiska arbete.

Hon ger också specifika parametrar och verktyg åt dansarna för att locka dem att fungera ur ett mera intuitivt tillstånd. Det handlar om en slags djupsensuell varseblivning där den yttre världen får flyta in och möta den inre.

Karolina Ginman använder sig gärna av begrepp som intuition, fri association och kroppsliga formuleringar.

– Det förmedvetna är ett bra ord. Där befinner man sig på gränsen till det man inte kommer åt med förnuftet och låter rörelsen spira därifrån. Lita på intuitionen, säger hon.

Svenska kulturfonden beviljar årligen ett-, två- och treåriga arbetsstipendier till konstutövare inom olika branscher. År 2022 beviljade Kulturfonden:

- 77 arbetsstipendier
- arbetsstipendiet uppgick till 26 000 euro / beviljat stipendium per år
- med arbetsstipendierna understöddes bland annat fotokonst, bildkonst, dans, litteratur, enskilda teater- arbetares projekt, tonkonst och visuell konst

Den poetiska kroppen är ett annat begrepp som dansaren ofta återkommer till.

– Det handlar inte om en specifik dansteknisk stil eller en kropp som ska göra tricks och vara duktig, utan det är en kännande och tänkande kropp som får föda material som öppnar för det mångtydiga och det absurda.

Hon betonar att det inte heller behöver finnas ett krav på att ett dansverk ska vara ett sammanhängande narrativ som går att förstå logiskt. Dansverkets logik kan påminna om diktens, eller drömmens.

Psykoanalytiskt tänkande finns ofta i bakgrunden när Karolina Ginman skapar sina verk, men det är ändå inte fråga om en terapeutisk metod.

– I min konstnärliga rörelsepraktik finns inget sådant krav och ingen förväntan. Det är ett skapande och performativt arbete som sker i studion och på scenen. Men jag är samtidigt helt säker på att skapande processer och konstupplevelser kan vara välgörande och upplevas ha en terapeutisk effekt.

Genom studierna i psykologi har hon också fått en större förståelse för vilka alla aspekter av vårt kroppsliga uttryck som förmedlar information.

– Det är väldigt intressant hur man genom neuropsykologisk forskning har fått kunskap om hur starkt vi speglar varandras kroppar, rörelser och röster.

Karolina Ginman funderar mycket på dansarnas ansiktsuttryck, blickar, hållning och även avstånd till publiken när hon skapar ett dansverk.

– Det känns ibland som att man inom dansen och teatern hoppar över en hel värld av material som i sig berättar mycket ifall det ges utrymme.

Karolina Ginman låter därför dansarens ansikte vara närvarande och levande. Det är en del av helhetsuttrycket i hennes verk. Hon tycker att det härligaste är när också åskådaren kan förnimma en fysisk upplevelse i mötet med dansaren.

– Som dansare och koreografer kan vi leka med hur vi på scenen välkomnar och stärker en sådan spegling.

Våra bidrag

25,3 %

Allmän finlandssvensk verksamhet

36,2 %

Konst och kultur

18,4 %

Utbildning

9,1 %

Vetenskap och forskning

Utdelning

45 mn€

Utdelning

7500

Ansökningar

2,1 mn€

Fastighetsstiftelsen

5100

Beviljade bidrag

Disponibla medel

Vår huvudsakliga verksamhet är att bevilja bidrag och stipendier för att främja och stödja utbildning, konst och kultur, vetenskap och forskning som gynnar det svenska i Finland. Vi tar också initiativ till projekt, producerar evenemang och beställer utredningar som främjar undervisning och kultur på svenska i Finland. Under året förfogade vi över drygt 47 miljoner euro i utdelningsbara medel.

Vår verksamhet finansieras via avkastningen av medel som donerats till Svenska kulturfonden och förvaltas av Svenska litteratursällskapet i Finland rf (SLS). Vi finansierar våra administrativa kostnader med en del av avkastningen vi får av SLS.

År 2022 förfogade vi över sammanlagt 47,4 miljoner euro. SLS finansråd ställde liksom i fjol totalt 42 miljoner euro till disposition för utdelning år 2022. Gemensamma satsningar med andra fonder och föreningar bidrog med ytterligare 0,9 miljoner euro och medel som inte lyfts eller utdelats under 2021 uppgick till 4,4 miljoner euro. Knappt 2,7 miljoner euro

delades inte ut utan överfördes till utdelningen år 2023. För vår administration använde vi 2,3 miljoner euro (5,2 procent) och för egna kulturproduktioner och utbildningsprojekt 0,4 miljoner euro (1,0 procent).

Under året inrättades fem nya fonder - Lillkungs fond för främjandet av körmusik, Sune Wiks minnesfond, Gunnar och Anneli Karlsons fond, Fonden för Finlands svenska psyko-terapiförening och Kårkulla jubileumsfond.

För mera detaljerad information om Kulturfondens bidragsformer se sidan 50.

	tusen euro
Totala disponibla medel år 2022	47 400
Överförs till nästa års utdelning	2 652
Totala utdelade medel år 2022	44 748
Överförs till nästa års utdelning	-2 652
Återgående medel från tidigare år	4 442
Medel från andra stiftelser och föreningar	934
Avkastning ur Svenska kulturfonden inom SLS år 2022	42 025

Översikt över utdelningen

Under 2022 tog vi emot ansökningar för drygt 100 miljoner euro. I summan ingår också Svenska studiefondens ansökningar och ansökningarna om bidrag för film- och medieproduktion. Totalt fick vi knappt 7 500 ansökningar, cirka hälften av dem i november. Drygt 5 000 sökande fick positivt besked.

Våra bidrag på totalt 45 miljoner euro gick till sammanslutningar, institutioner och enskilda personer inom kulturområdet, konstnärlig, litterär och vetenskaplig verksamhet, svensk undervisning och bildning samt andra allmänna ändamål som främjar ett svenskt kulturintresse i Finland.

Vi publicerade alla beviljade bidrag på webbadressen **beviljade.kulturfonden.fi**.

Beviljade bidrag enligt verksamhetsområde finns i verksamhetsberättelsen på sidan 86.

Bidrag med ansökningstid i september och november

I mars 2022 delade vi ut cirka 22,3 miljoner euro utgående från ansökningarna som lämnades in i november 2021. Beloppet var nästan lika stort som föregående år och motsvarar, liksom de senaste åren, drygt 30 procent av novemberansökningarnas sammanlagda värde. Av cirka 2 800 ansökningar beviljade vi knappt 1 500; drygt hälften av de sökande fick positivt besked. Till denna utdelning hör bland annat projekt- och verksamhetsbidrag, arbetsstipendier, doktorandstipendier och andra forskningsbidrag. Dessutom ingår här Stiftelsen Pro Artibus verksamhetsbidrag och bidrag enligt särskilda donationsbestämmelser.

En del av ansökningarna som vi fick i november krävde en mera omfattande beredning. Vi överförde dem till projektberedning vilket betyder att sökande får besked enligt styrelsens beslut i ett senare skede.

I mars fördelade vi också bidrag till lokala och regionala aktörer inom fondens verksamhetsområde. I september tog vi dessutom emot ansökningar om bidrag ur några regionalt riktade specialfonder. De regionala fonderna delade sammanlagt ut över 4,9 miljoner euro, 11 procent av årets hela utdelning.

Till de regionala bidragen från specialfonder hör Svenska Österbottens Kulturfond (SÖK), vars utdelning Österbottens svenska kulturfond sköter. Till SÖK hör 29 enskilda fonder. År 2022 var utdelningen ur SÖK 532 840 euro.

Bidrag med annan eller fri ansökningstid

Vissa bidrag, till exempel lärlingsstipendier, så kallade förbundspaket och turnébidrag, delar vi ut under andra tider på året. Många av våra bidrag kan sökas flera gånger per år – till exempel stipendier för residensverksamhet, utlandspraktik och fortbildande resor. Bidrag för renovering av föreningshus och för kulturarvspraktik kan sökas några gånger per år. Andra bidrag tar vi emot ansökningar om under hela året, bland annat våra så kallade kulturpaket för skola, dagis och bibliotek.

Under året beviljade vi många bidrag för självfinansieringsandelar inom olika EU- och andra programprojekt.

Samarbete med andra fonder

Vi beviljade bidrag för läromedel, studier och till läroinrättningar i samarbete med

- Föreningen Konstsamfundet rf,
- Lisi Wahls stiftelse för studieunderstöd sr,
- Svenska folkskolans vänner rf och
- Stiftelsen Brita Maria Renlunds Minne sr.

I samarbete med Konstsamfundet delade vi ut bidrag för filmproduktion. Tillsammans med Stiftelsen för Åbo Akademi sr och Konstsamfundet delade vi ut stipendier till journalister.

Under året bidrog vi med 1,3 miljoner euro till de olika samarbetena. De övriga fonderna och stiftelserna stod för 0,9 miljoner euro.

År 2021 delade vi ut ett speciellt coronakrisbidrag under namnet *Kultur under tiden* för att hjälpa kulturarbetare. Satsningarna gjordes i samarbete med Konstsamfundet och fortsatte delvis ännu under år 2022.

Strategiska medel

Vi delade ut totalt 7,1 miljoner euro till strategiska projekt eller till akuta projekt som inte var möjliga att behandla inom de ordinarie ansökningstiderna. Av de strategiska medlen gick 3,1 miljoner euro till universitetens medelinsamlingskampanj. Det här var den andra delen av den tvååriga satsningen. Andra stora bidrag var den sista delen på 0,5 miljoner euro av bidraget till Arkitektur- och designmuseet samt 0,5 miljoner euro för det fria fältet inom scenkonst. Ett inledande planeringsbidrag till det tvåspråkiga projektet *Hallå Två* som fortsätter det tidigare strategiska programmet *Hallå!* och bidrag för *Kultur under tiden* delades också ut ur de strategiska medlen.

Intressebevakningsfonden

Intressebevakningsfondens ändamål är att stödja politiskt arbete som syftar till att stärka tvåspråkigheten och framför allt det svenska språkets ställning i Finland. Fonden är en SFP-partinära sammanslutning.

Fastighetsstiftelsen för Svenska kulturfonden

Kulturfondens fastighetssatsningar sköts via en egen stiftelse, Fastighetsstiftelsen för Svenska kulturfonden sr, som är närstående till Utdelningsstiftelsen för Svenska kulturfonden sr. För Fastighetsstiftelsen reserveras årligen fem procent av de årliga tilldelade medlen. Styrelsen ut-

ses av SFP:s partistyrelse. Utdelningsstiftelsens styrelseordförande är också styrelseordförande för Fastighetsstiftelsen. Fastighetschefen för stiftelsen fördelar sin tid jämt mellan de båda stiftelserna.

Bokslutet för Fastighetsstiftelsen publiceras i april på webbsidan www.fastighetsstiftelsen.fi/ och i webbversionen av denna årsbok.

Fonder med specifika ändamål

Av Kulturfondens cirka 490 fonder går cirka 300 under vårt allmänna ändamål. Drygt 200 fonder har ytterligare ändamålskriterier och följs upp separat. De här fonderna har specifika villkor som kan vara av regional karaktär, gälla en särskild verksamhet eller särskilda sökande. Vi följer upp utdelningen för var och en av specialfonderna och beaktar deras särskilda villkor.

I årsboken 2019 nämnde vi speciellt *Lise och Thelma Standertskjölds fond* medan vi år 2020 valde att berätta om några stora fonder som stöder forskning och vetenskap på specifika ämnesområden. År 2021 tog vi upp specialfonder med regional anknytning.

I den här årsboken berättar vi mera om en del mindre fonder med mycket specifika ändamål som i dagens läge kan göra det utmanande att hitta bidragssökande. Ibland måste vi mycket noga överväga vad donatorn ursprungligen önskat och avsett och hur avsikten kan anpassas till dagens värld. I en del fall står vi inför en ändring av stadgar eller ändamål som ändå måste förbli så nära donatorns önskan som möjligt. En ändring är alltid känslig och måste göras med stor försiktighet och noggrannhet; oberoende av fondens storlek.

Exempel på fonder med sådana särskilda ändamål är:

- Aero-fonden
 - För att, i samarbete med bland annat Luftfartsmuseet, stödja och bedriva flyghistorisk verksamhet, främst gällande finländska flygpionjärer.
- Elsa Bonsdorffs och Runa Melanders fond
 - Stipendier i första hand till studerande som utbildar sig till hushållslärare och husmödrar.
- Inga Mattsson-Pietikäinens fond
 - Stipendier eller tävlingspris till personer intresserade av spetsknyppling, vävning eller därmed jämställda finhandarbeten
- J G Bergboms Stipendiefond
 - Stipendier till obemedlade och strävsamma unga personer med svenskt modersmål som bedriver högre lantbruksstudier i eget eller främmande land, främst Skandinavien.
- Mårten och Sofia Ekblads Invalidfond
 - För krigsinvalider i Vasa med omnejd.
- Ruth och Sigurd Nielsens testamentsfond
 - Studiebidrag till svensktalande manlig studerande, helst från Kotka med omnejd.

Bidrag och stipendier – trender och tyngdpunkter

Inom Kulturfondens utdelning gick ungefär 12,3 miljoner euro till utbildning, forskning och vetenskap, 16,2 miljoner euro till konst och kultur och 11,3 miljoner euro till allmän finlandssvensk verksamhet – främst föreningar och förbund, men också intressebevakning. Dessutom riktade vi 2,1 miljoner euro till fastighetssatsningar via Fastighetsstiftelsen för Svenska kulturfonden. Alla beviljade bidrag finns på <https://beviljade.kulturfonden.fi>.

Konstundervisning för barn och unga

Under år 2022 sjösattes *SKAPA*, vår strategiska satsning på konstundervisning för barn och unga på svenska i Finland. Inom *SKAPA* satsar vi sex miljoner euro på projekt som ökar jämlikheten och tillgängligheten inom konstundervisningen. I samband med den första utlysningen i oktober fick vi in ansökningar från hela Svenskfinland och beviljade bidrag för knappt två miljoner euro.

Målen med *SKAPA* är att stärka samarbetet mellan olika utbildningsaktörer, att nå underrepresenterade grupper, att minska de regionala skillnaderna och bredda utbudet av undervisning i olika konstämnen, att skapa tydliga studiestigar och trygga tillgången på svensktalande pedagoger för undervisningen i konstämnen.

För språkundervisningen

Antalet elever och studerande som väljer att läsa främmande språk som tyska, franska och spanska i skolan har minskat kraftigt. Allt färre väljer också att avlägga språkproven i studentexamen. För att hålla diskussionen kring detta tema levande och för att sprida inspirerande metoder för språkundervisningen anlätade vi biträdande professor **Raili Hildén** och universitetslektor **Milla Luodonpää-Manni** från Helsingfors universitet som redaktörer för den

populärvetenskapliga och trespråkiga publikationen *Glädje i språklärandet*. Den tar upp språkundervisningen ur många perspektiv och innehåller artiklar av finlandssvenska, finskspråkiga och sverigesvenska forskare.

Stöd till yrkesutbildningen

Andra stadiets yrkesutbildning är ett område där vi aktivt letat efter goda projekt att stödja.

Axxell hade tidigare beviljats finansiering för ett lyckat pilotprojekt, där lärare fick tillbringa minst fyra veckor i arbetslivet för att stärka sitt kunnande inom sin egen bransch. År 2022 satsade vi 150 000 euro på att alla svenska yrkesutbildningsanordnare ska kunna erbjuda sina lärare samma möjlighet. Projektet är ett samarbete med Föreningen Konstsamfundet.

Genom fondernas läromedelsgrupp deltog vi också i finansieringen av rapporten *En inblick i läromedelssituationen för andra stadiets yrkesutbildning på svenska*, som sammanställdes av **Lia Markelin** och gavs ut av Tankesmedjan Magma.

För integration på svenska

Nyanlända integreras inte i tillräckligt hög grad på svenska i Finland och Kulturfonden söker aktivt efter goda sätt att stödja den svenskspråkiga

integrationen. I fjol beviljade vi ett bidrag på drygt 200 000 euro till ett projekt på Finlands kommunförbund, där en sakkunnig handleder de svensk- och tvåspråkiga kommunerna i integrationsprocessen på svenska.

Vi beviljade också finansiering till Yrkeshögskolan Arcada för ett projekt där man koordinerar aktiviteter som främjar arbetslivsintegration på svenska för internationella studenter i samtliga högskolor i Finland som erbjuder utbildning på svenska.

Dialogpaus

Som en av grundarna till Dialogpausstiftelsen fortsatte vi att aktivt använda och sprida Dialogpausmetoden. Tillsammans med det svenskspråkiga dialogpausnätverket ordnade vi både en svenskspråkig dialog om läsning under *Dialogfestivalen* i Tavastehus i september och ett scensamtal på bokmässan i Helsingfors om hur litteraturen kan fördjupa vår förståelse. Vi ordnade också olika dialoger för att få en djupare insikt i vårt uppdrag och i det svenska i Finland.

Satsningar på residensverksamhet

Kulturfonden stöder varje år ett antal residens som möjliggör miljöombyte och stimulans för konstnärer. Efter en inledande pilotsatsning stödde vi år 2022 också etableringen av residensverksamheten i Skärgårdssentrum Korpoström. Residenset är tvärkonstnärligt och konstnären arbetar i anknytning till Åbo Akademis havsforskningsstation.

Vi utlyste också för första gången möjligheten för scenkonstnärer att ansöka om residensstipendium till Davvi - Senter for scenekunst i Hammerfest, Norge. Residenset är avsett för professionella scenkonstnärsgrepp bestående av 2-4 personer med fokus på konstnärligt arbete inom teater, dans, nycirkus och performans. Residenset genomförs som ett pilotprojekt och residensperioden är tre veckor i september 2023.

Vårt gemensamma kulturarv

Vi stödde flera stora projekt med syfte att tillgängliggöra vårt gemensamma kulturarv, bland annat en 3D-dokumentation av kulturhistoriska platser med anknytning till det svenska i Finland och ett projekt som skapar en interaktiv historisk stadskarta över Kristinestad. I Sirkkala skola i Åbo inleddes med vårt bidrag ett projekt som kombinerar arkeologi och gatukonst och i Närpes bidrog vi till det nya museet om operation *Stella Polaris*.

Teatersamarbete över Kvarken

Uleåborgs stadsteater fick ett stort bidrag för att i samarbete med Wasa Teater och Västerbottens teater utveckla internationella relationer och mångsidighet inom scenkonst och publikarbete.

Även Lilla Teatern fick fortsatt bidrag för att vidareutveckla sitt arbete med publikrelationer.

Satsningar på körmusiken

Vi ser gärna den finlandssvenska körmusiken leva och frodas även i framtiden. År 2022 gjorde vi satsningar både på etablerade och framtida korister. Projektet *Kör i skolan* stöder och leder körklubbar med målsättningen att alla skolor i framtiden ska ha minst en kör. Redan etablerade körer och orkestrar kan via projektet *Körlägerstöd* få bidrag för att ordna körhelger och körläger på finlandssvenska folkhögskolor.

Nya perspektiv och möten

För Kulturfonden är det viktigt att det svenska i Finland berikas av flera och nya perspektiv. Vi stödde bland annat en turné som sprider kunskap om romsk kultur i svenskspråkiga regioner och projektet *WELLcome* som vill engagera flyktingar i samhället med hjälp av idrott och motion.

År 2022 lanserades också den nya bidragsformen *Hallå TVÅ* som en fristående fortsättning på vårt strategiska program för flerspråkighet (*Hallå!* 2018–2020). Vi efterlyste både små lokala projekt som skapar möten mellan olika språk och större utvecklingsinsatser.

Åland 100 i Europa

Ålands jubileumsår uppmärksammades inte bara på Åland och i Finland, utan även utomlands. Vi beviljade bidrag till projektet *ÅLANDuniverse* som via Finlandsinstitutet i Tyskland synliggör Åland i det tyskspråkiga Europa. I Budapest fick publiken med hjälp av bidrag från Kulturfonden konkret smaka på Åland då Finlandsinstitutet i Ungern ordnade en åländsk restaurangdag.

Kompetenshöjning i föreningslivet

Föreningslivet på svenska i Finland är mångsidigt och omfattande. För att verksamheten ska blomstra även på sikt är det viktigt med regelbundna insatser för fortbildning och kompetenshöjning på fältet. I år stödde vi bland annat projektet *Förening360* som strävar till att professionalisera uthyrningsverksamheten bland föreningar med föreningshus.

En bred och stabil finansieringsgrund är nödvändig för alla organisationer. Via projektet *Finansieringskällor* får det finlandssvenska organisationslivet fortbildning och inspiration kring olika finansieringskällor.

Utvecklingsprojekt för Sydösterbotten

Vi utlyste möjligheten att ur *Frans Henriksens testamentsfond* ansöka om bidrag för större utvecklingsprojekt i Sydösterbotten. Många goda projekt stöddes, bland annat en större satsning på att etablera en sydösterbottnisk tankesmedja, projektet *Christina Baroque* med konserter och pedagogisk verksamhet inom barockmusik i Kristinestad och projektet *Ung i Närpes* om

ungdomskulturens utveckling, de ungas konstnärliga gestaltning av sin nutid och deras visioner av en framtid i Närpes.

Rekreation för äldre i Åboland

I samarbete med Stiftelsen Eschnerska Frilarsarettet utlyste vi möjligheten att ansöka om bidrag för projekt som främjar rekreation för äldre i Åboland. Kulturfondens del av bidragen togs ur en av våra specialfonder, *Fredrikahemmetts fond*. Genom satsningen stöddes bland annat ett projekt som strävar till att vidareutveckla kulturutbudet för äldre i Pargas, månatliga musikupplevelser på åboländska äldreboenden och projektet *ViKan* som erbjuder rehabiliterande, kulturinspirerad träning i grupp för svenskspråkiga seniorer i Åbo.

"Nya klassiker" - Kulturfonder och staten i samarbete för scenkonsten

Tillsammans med Suomen kulttuurirahasto, flera andra finskspråkiga stiftelser och undervisnings- och kulturministeriet gick vi efter pandemin in för att ge det fria fältet inom scenkonst en vitamininjektion genom en gemensamt finansierad fond inom Suomen kulttuurirahasto. Den första utdelningen ur fonden *Nya klassiker* gjordes under hösten och vi bidrog med 500 000 euro.

Föreningar och förbund

Föreningar och förbund – tredje sektorn – är en viktig del av det svenska i Finland. Vi beviljade betydande bidrag både för att säkra den fortsatta verksamheten och för att möjliggöra utveckling och innovation i organisationerna.

Åtta finlandssvenska förbund fick så kallade förbundspaket. Förbunden känner medlemsföreningarnas behov och har därför fått uppdraget att fördela Kulturfondens bidrag bland sina föreningar. Föreningarna söker bidrag direkt från sina egna förbund, inte från Kulturfonden.

SAMS - Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf	220 000
Finlands Svenska Idrott rf	105 000
Svenska lantbrukssällskapens förbund rf / Finlands svenska 4H	70 000
Pohjola-Norden	50 000
Finlands svenska Marthaförbund rf	45 000
Svenska pensionärsförbundet rf	35 000
Finlands Svenska Scouter rf	14 000
Finlandssvenskarnas riksförbund i Sverige	10 000

Flera aktiva kultur- och ungdomsföreningar fick bidrag för både planeringsarbete och renovering av sina föreningshus.

För organisationers omfattande verksamhet och projekt

Utöver förbundspaketet fick också flera förbund och intresseorganisationer bidrag för både regelbunden verksamhet och projekt. Följande organisationer fick stora bidrag på över 50 000 euro och ända upp till 400 000 euro:

- Svenska Bildningsförbundet
- Tankesmedjan Magma
- Tankesmedjan Agenda
- Stiftelsen för det tvåspråkiga Finland
- Finlands svenska sång- och musikförbund
- Liberal praktik
- Svenska Finlands folkting
- Finlands svenska 4H
- Finlands Svenska Scouter
- Finlands svenska Marthaförbund
- Finlands Svenska Idrott
- SAMS - Samarbetsförbundet kring funktionshinder
- Finlands Svenska Ungdomsförbund FSU
- DUNK
- Svenska pensionärsförbundet
- Finlands Svenska Skolungdomsförbund
- Natur och Miljö
- Förbundet Hem och Skola i Finland
- FDUV - Förbundet De Utvecklingsstördas Väl (för konst- och kulturläger)
- Finlands studentkårers förbund
- Sydkustens landskapsförbund
- Svenska Österbottens Ungdomsförbund (SÖU)

FOTO: CHRIS SENN

Bidrag och stipendier som utlystes år 2022

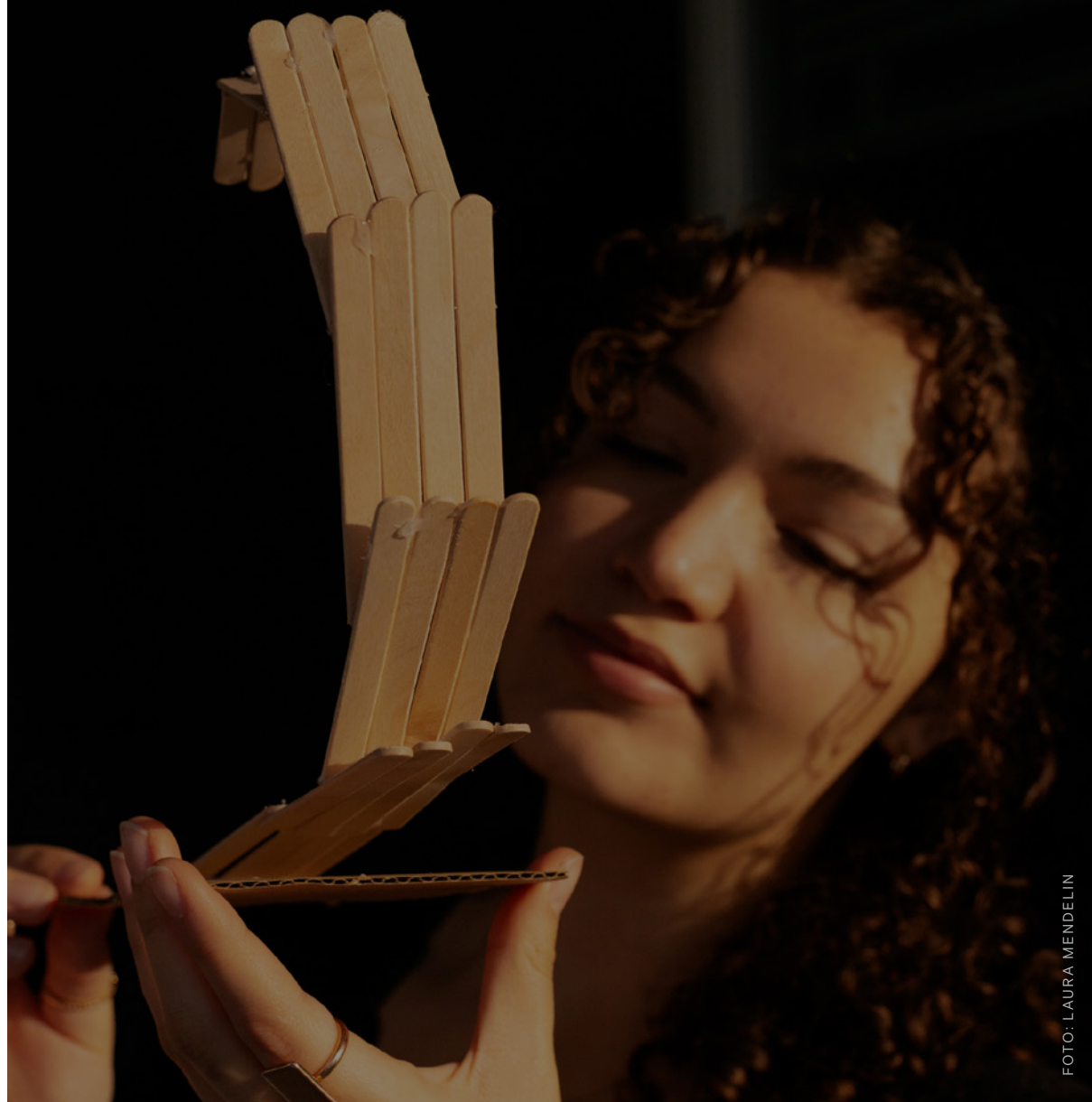

FOTO: LAURA MENDELIN

November, ansökningstid 1-30.11 2022

- Arbetsstipendier för konstnärer
- Doktorandstipendier
- Projektbidrag för privatpersoner och arbetsgrupper
- Projektbidrag för vetenskaplig forskning (samfund)
- Verksamhetsbidrag för samfund
- Projektbidrag för samfund

Specialfonder, ansökningstid 1-30.9 2022

- Minister Kristian Gestrins skärgårdsfond
- Henrik Nysténs testamentsfond
- Svenska Österbottens Kulturfond (SÖK)
- Kristinestads kulturfond
- Henry och Martta Bertells minnesfond
- Inga, Valdemar, Anna-Lisa och Inga-Brita Westbergs fond - akademisk forskning
- Inga, Valdemar, Anna-Lisa och Inga-Brita Westbergs fond - akademiska studier
- Utvecklingsbidrag ur Frans Henriksons testamentsfond

Annan ansökningstid under år 2022

- Residensstipendier
- Lärlingsstipendier
- Utlandspraktik
- Turnébidrag
- Föreningshusrenovering - renoveringsåtgärder
- Föreningshusrenovering - konditionsbedömning och planering
- Hallå TVÅ - språkprojekt
- Hallå TVÅ - språkmöten
- SKAPA - strategisk satsning på konstundervisning för barn och unga

Fri ansökningstid

- Kultur på dagis
- Kultur i skolan
- Kultur i vården
- Kultur på bibban
- Kultur tillsammans (avslutades 31.12 2022)
- Bokpaket

- Studieresor i grupp för utbildningssektorn
- Stipendier för fortbildning och behörighetsgivande studier - utbildning
- Bidrag för fortbildande resor inom konst och kultur
- Lokalhistorisk praktik
- Bidrag för språkexamen i finska för statsförvaltningen

Bidrag som kan sökas med särskilt tillstånd

- Självfinansieringsandel för EU-bidrag
- Stipendier för studier vid internationella spetsenheter

Samarbeten med andra finansiärer

- Journaliststipendier (i samarbete med Konstsamfundet)
- Studiefonden (flera samarbetspartner)
- Rekreation för äldre i Åboland (i samarbete med Stiftelsen Eschnerska Frilasarettet)
- Läromedelsstipendier för grundläggande utbildningen och gymnasiet (i samarbete med Konstsamfundet, SFV och Lisi Wahls stiftelse för studieunderstöd)
- Läromedelsstipendier för yrkesutbildningen (i samarbete med Konstsamfundet, SFV och Lisi Wahls stiftelse för studieunderstöd)
- I samarbete med Konstsamfundet beviljades också bidrag för film- och medieproduktion. Bidragsformen administreras av Konstsamfundet.

Extra bidrag och stipendier

- Kultur under tiden V (tillsammans med Konstsamfundet)
- Systrarna Standertskjölds stipendium

Årets nya bidragsformer var Hallå TVÅ och SKAPA.

Pris och tävlingar

Vi delade ut pris för att belöna personer som gjort extraordinära insatser inom utbildning eller kultur.

Kulturfondens stora pris gick till klarinettisten Christoffer Sundqvist.

Kulturfondens pris

Vi delade ut tre pris för att

- belöna modiga, nyskapande, extraordinära insatser för kunskande, kreativitet och kompetens på svenska i Finland,
- visa att man i en liten kulturkrets kan nå internationell kvalitet och
- stödja ett brett kulturbegrepp med respekt för både tradition och innovation

Vi delade också ut tre regionala pris för att belöna betydande regionala insatser inom Kulturfondens verksamhetsområden.

Allmänheten hade möjlighet att via vår webbplats lämna in förslag på pristagare.

FOTO: TAGE RÖNNQVIST

Christoffer Sundqvist

Svenska kulturfondens stora pris 30 000 euro

Klarinettisten **Christoffer Sundqvist** är en lyhörd virtuos som står för både tradition och nya uttryck. Att nå så långt kräver långvarigt och ihärdigt arbete. Christoffer har aldrig tummat på kvaliteten och hans positiva och konstruktiva ledarstil lyfter alla de musikaliska sammanhang där han är med.

Christoffer inledde sina klarinettstudier vid Jakobstadsnejdens musikinstitut med **Bernhard Nylund** som lärare. Efter studier vid Sibeliusakademiens solistiska avdelning blev han

soloklarinettist vid RSO. Han har spelat som solist med nästan alla finländska orkestrar och har gjort många gästspel i Europa.

Vid sidan av sin nationella och internationella karriär har han också ett starkt engagemang för sin födelseort. Han var bland annat med om att grunda kammarmusikfestivalen *Rusk*, som varje år lockar internationella toppmusiker till Jakobstad under årets mörkaste månad.

Anna-Lena Østern

Svenska kulturfondens pris 15 000 euro

Pedagogie doktor, filosofie licentiat **Anna-Lena Østern** har gjort en livslång och banbrytande gärning för lärarutbildningen, för modersmålets didaktik och inte minst för dramapedagogiken i Svenskfinland, Finland och Norden.

Anna-Lena Østerns mångsidiga karriär sträcker sig över språkgränserna i Finland och internationellt. Hon har varit professor vid Åbo Akademi i Vasa, och vid Norges teknisk-naturvetenskapelige universitet NTNU och innehaft gästprofessurer i Finland och Norge samt på Island. Hon har haft många administrativa tjänster och förtroendeuppdrag både i Finland och Norge. Hon är en produktiv forskare och har skrivit ett stort antal pedagogiska fackböcker, speciellt om dramapedagogik och konstämnenas didaktik.

Anna-Lena Østern är känd som en kunnig forskare, engagerad handledare och inspirerande samarbetspartner.

Andreas och Tobias Lönnquist

Svenska kulturfondens pris 15 000 euro

Andreas och **Tobias Lönnquist** har med sin sakkunskap inom ljud- och ljus teknik tagit scenframställningar inom musik, musikal och teater i Finland till nya nivåer.

I tjugo år har de med sin passion för gediget hantverk medverkat i otaliga kultur- och konstproduktioner. De syns aldrig på scenen men de ger med sina insatser de allra bästa förutsättningarna för dem som står på scenen att lysa. De kommer först och går sist.

Andreas och Tobias är drivande, samarbetsvilliga och skickliga och de satsar lika passionerat och ambitiöst på både amatörproduktioner och professionella uppsättningar.

Martina Linder

Nylands svenska kulturfonds pris 15 000 euro

Martina Linder grundade cirkusskolan Circus Helsinki år 2001 och hon har sedan starten varit dess verksamhetsledare. Till sin utbildning är hon jurist, men hon övergav i ett tidigt skede juridiken för cirkuskonsten.

Martina Linder har framgångsrikt utvecklat Circus Helsinki till Finlands största institution för grundläggande konstundervisning i cirkuskonst. Skolan har idag över tusen elever - från spädbarn till fullvuxna. Circus Helsinki ger undervisning på finska, svenska, engelska och spanska och har utvecklat ett internationellt nätverk bland annat genom festivalen *YlösAlas*. Skolan erbjuder mångsidig undervisning i en kreativ och avslappnad miljö. Verksamheten är inte tävlingsinriktad utan jämlik, tillgänglig och socialt och miljömässigt ansvarsfull. Inom Circus Helsinki kan alla känna sig delaktiga och välkomna.

Ulf Långbacka

Åbolands svenska kulturfonds pris 15 000 euro

Kördirigenten, musikvetaren och kompositören **Ulf Långbacka** är en uppskattad samarbetspart i många musikaliska sammanhang och nätverk i Åboland och i hela Svenskfinland.

Speciellt betydelsefullt är hans långvariga engagemang med studentkörerna i Åbo - Brahe Djäknar och Florakören - där otaliga unga sångare har fått utvecklas och medverka i körsång på hög nivå. Han har också komponerat för och samarbetat med många andra körer och ensembler i Åboland.

Långbackas opera *Henrik och Häxhammaren* framfördes under Åbos kulturhuvudstadsår och verket *Ett romantiskt sinne* sammanförde den tvärkonstnärliga gruppen Tredje Rummet, Florakören, Brahe Djäknar och musiker i en hyllad produktion.

Han har också skickligt och lyhört tonsatt verk av många åboländska poeter.

Christine Julin-Häggman

Österbottens svenska kulturfonds
pris 15 000 euro

Musikern, kompositören och pedagogen **Christine Julin-Häggman** har profilerat sig som en expert på finlandssvensk folkmusik och hon har placerat den österbottniska folkmusiken och dess lokala särdrag på kartan genom sitt långa engagemang med gruppen Jepokryddona. Gruppen, som spelar fiol och sjunger på dialekt, startade år 1994 och i dag spelar andra och tredje generationens Jepokryddor i gruppen.

Christine har bidragit med att både förvalta och förnya den finlandssvenska musikskatten. Genom sitt målmedvetna arbete har hon gjort folkmusiken och folkdanen intressant och tillgänglig för nya generationers musiker och också för den breda publiken.

SVENSKA DAGEN-PRIS

I samband med svenska dagen belönade vi personer som gjort insatser för kultur och utbildning i sin region. Priserna var på 5 000 euro.

Nyland:

Jan-Erik Till, lektor i historia och samhällslära

I över trettio år har **Jan-Erik Till** varit lärare i historia och samhällslära i Karis högstadium och Karis-Billnäs gymnasium. Han arbetar elevcentrerat och aktiverande och inspirerar sina studerande till kritiskt tänkande. Genom det lokalhistoriska projektet *Karis förr* visar han sina elever att man måste känna sin historia för att förstå nutiden och behärska framtiden. Genom de böcker om Karis under 1900-talet som givits ut inom projektet blir lokalhistorien bekant och intressant för Karisbor i alla åldrar.

Åboland:

Riko Eklundh, skådespelare

Riko Eklundh delar med stor värme frikostigt med sig av sina upplevelser och berättelser på ett rikt och inspirerande språk. Sedan år 1991 har han i **Nils Henrik Pinellos** skepnad levandegjort historien på de populära rundvandringarna på Åbo Svenska Teater. Under pandemin blev hans Facebook-inlägg med presentationer av historien kring gamla föremål mycket populära.

Riko Eklundh har sitt andra hem ute på Sandholm i Åbolands yttersta skärgård och han är en varm förespråkare för den åboländska skärgårdskulturen. I över tjugo år har han genom evenemanget *Sommarsång* på Nötö bjudit skärgårdsborna på musikupplevelser i regionens skärgårdskapell.

Österbotten:

Ludwig Sandbacka, illustratör, speldesigner och bildkonstlärare

Ludwig Sandbacka skapar berättelser genom både sina texter och sina bilder. Sin stora talang som historieberättare får han utlopp för som pjäsförfattare för Korsholms teater. Förutom i de spel han varit med om att utveckla syns hans personliga stil på allt från bibliotekskort till teaterplanscher, bokomslag och scenografi. Med sitt varma engagemang för ungdomar och det österbottniska föreningslivet är han en tillgång för hela bygden.

Gunilla Luther-Lindqvist

Fredrika Runeberg-stipendiet
10 000 euro

Gunilla Luther-Lindqvist har under lång tid gjort stora insatser som hjälparbetare vid hjälporganisationen Nada-Nord rf med hemort i Jakobstad. Hon är också ordförande för föreningen, som erbjuder hjälp till barn, föräldrar och äldre som lever i krisdrabbade områden utomlands och till dem som lider nöd i närregionen.

Största delen av hjälpen utomlands består av förnödenheter som köps på plats. Men Nada-Nord har också donerat räddningsbåtar, sjukhustält och låtit bygga en lekpark på ett flyktingläger. Här hemma hjälper man främst genom bidrag till mat och kläder samt upplevelser som ger en liten guldkant till människor i nöd, främst barnfamiljer och äldre.

Gunilla Luther-Lindqvist har genom sitt arbete i Nada-Nord visat ett outtröttligt engagemang för hjälpbehövande och utsatta människor. Hon inspirerar andra till frivilligarbete och hennes livssyn speglas i Nada-Nords motto: "Det vi gör, gör vi tillsammans med stor kärlek!" I hennes engagemang syns den samhällsmoderlighet som världen behöver mer av.

ANDRA PRIS

Kolumntävlingen ARGH?

Sofia Parland från Helsingfors vann kolumntävlingen *Argh? – en skrivartävling för unga som har något på hjärtat*. I kolumntävlingen deltog rekordmånga bidrag och en påfallande stor del höll hög kvalitet. Återkommande teman var prestationskraven som ställs på denna generation, unga kvinnors identitet och rättigheter, utseendenormer och utanförskap av olika slag. Svenska modersmålslärarföreningen i Finland ordnade tävlingen med bidrag av Kulturfonden.

Stella Parlands minnesfond

Bildkonstnären och serietecknaren **Edith Hammar** fick priset på 7 000 euro. Juryn konstaterade att Edith Hammar med hjälp av humor skriker över gränser från det ytliga till det djupa, töjer på strama normer och i hennes teckningar ses finurliga sätt att kombinera det finska med det svenska, också språkligt. Hennes teckningar är välgjorda, har karaktär och bjuder till lek där det normala vardagliga utmanas lättjefullt och samtidigt barskt.

Uppsattstävling för finskspråkiga abiturienter

Peppi Tenkanen från Lohjan Yhteislyseon lukio i Lojo vann de finskspråkiga abiturienternas uppsattstävling på svenska. Första pris var ett stipendium på 2 000 euro som vinnaren kan använda för att finansiera sina studier vid ett svenskspråkigt universitet eller en svenskspråkig högskola eller till en resa till en nordisk stad. Svensklärarna i Finland rf ordnade tävlingen med finansiering av Kulturfonden.

Kommunikation

Under år 2022 fick Svenska kulturfonden god synlighet i både traditionella och sociala medier. I de allra flesta sammanhang nämndes Kulturfonden i positiva eller neutrala ordalag.

Genomslag och synlighet i media

I traditionella medier nämndes Kulturfonden i cirka 300 artiklar. Publiciteten var överlag neutral eller positiv.

Överlägset mest uppmärksamhet fick bidragsutdelningen i mars och årets pristagare i maj. I december uppmärksammade många medier satsningen på Gabrielli-cello och också utdelningen ur specialfonder med anknytning till Österbotten fick bra genomslag lokalt. Lanseringen av *SKAPA*-satsningen fick inte den mediesynlighet som vi förväntat oss; däremot fick enskilda *SKAPA*-projektfinansieringar ett gott genomslag i lokalmedia.

Den nygrundade fonden *Nya klassiker* fick god synlighet i finskspråkiga medier och via vår delfinansiering nämndes också Kulturfonden. Mottagaren av Kulturfondens stora pris, **Sebastian Fagerlund**, uppmärksammades i flera finskspråkiga medier.

Svenska Yles granskning av finlandssvenska fonder berörde inte Kulturfonden i sig, men föranledde ändå negativ publicitet för stiftelser och fonder överlag. Vi reagerade med att betona våra satsningar på öppenhet och extern granskning.

Vi publicerade cirka 25 pressmeddelanden som främst behandlade beviljade bidrag, *SKAPA*-satsningen, aktuella utredningar, pristagarna och vår organisation. Våra nyckelpersoner fick ofta kommentera aktuella händelser inom konst, kultur och utbildning.

Nå oss och förstå oss

Målsättningen att vara **lätta att nå och lätta att förstå** styrde kommunikationen och kontakten med våra sökande. Vi fanns på många plattformar och fortsatte vår strävan att vara tydliga och tillgängliga för så många som möjligt. Vi besvarade frågor och interagerade med våra intressenter, men gav också utrymme för kritiska röster.

Webbplatsen och ansökningssystemet var de allra viktigaste kanalerna till våra sökande och vi fortsatte utveckla webbinformationen för dem.

I våra nyhetsbrev belyste vi viktiga frågor för våra sökande och bidragstagare. Nyhetsbrevet sändes kvartalsvis och hade omkring 3 000 prenumeranter. Drygt 60 procent av mottagarna valde att läsa eller reagera på breven.

Vi träffades igen på evenemang

År 2022 återgick vi till att ordna fysiska evenemang; endast en handfull produktioner var digitala. Vi valde att undvika hybridlösningar och satsade på att möjliggöra möten och dialog mellan deltagarna på evenemangen. Vi streamade ändå fler evenemang än tidigare för att svara på målgruppens önskemål.

Vi gjorde fortfarande videoproduktioner men antalet var betydligt mindre än under pandemiåren. Videoserien med vårens pristagare fick god synlighet via sociala medier.

Struktur och frekvens i sociala medier

Våra viktigaste kanaler på sociala medier var Facebook och Instagram, där vi under stora delar av året gjorde flera inlägg per vardag. På grund av vår personalsituation hade vi under halva året främst fokus på aktuella ansökningstider. Vi ökade ändå avsevärt vår räckvidd på särskilt Instagram men också på Facebook. Sammanlagt gjorde vi över 1 000 inlägg i våra kanaler.

Största genomslaget fick våra inlägg om pristagare och novemberansökan, men också *En ton för livet* och vårt ställningstagande till Svenska Yles stiftelsegranskning nådde generiskt mellan 7 000 och 10 000 personer. Våra memes med tips för novemberansökan var populära och nådde tusentals personer.

Kommunikationen i runda siffror

1 800

personer deltog i våra fysiska evenemang

4 200

följare på Instagram

15

publicerade videor på Youtube

9 000

följare på Facebook

300

inlägg, 390 stories och 12 reels på Instagram

3 400

tittade på våra videoklipp på Youtube

135 000

personer nåddes via vår Facebook

125

novemberinlägg med tips till sökande

730

publicerade sidor, fördelade på 6 rapporter och publikationer

1 800

gillade vårt populäraste Facebookinlägg

110

tweets

7 400

öppnade nyhetsbrev

30

inlägg på LinkedIn

Evenemang och produktioner

År 2022 återgick vi till att huvudsakligen ordna fysiska evenemang; av årets sjutton evenemang och produktioner var endast fyra utslutande digitala. Under året inledde vi också planeringen och förberedelserna av 2023 års stora satsning Världens lyckligaste land.

Ordkonst – framtidens utbildningsvägar och arbetsfält 28.1 2022

Varför utbildas inte ordkonstlärare på svenska i Finland? **Monica Martens-Seppelin**, rektor för Sydkustens ordkonstskola, granskade ordkonstfältet och redde ut hur ordkonstpedagoger kunde utbildas på svenska. Vi finansierade utredningen och bjöd på ett webbseminarium med ordkonst i fokus. Som experter medverkade bland andra **Tiina Ählgren**, ordförande för Föreningen för ordkonstundervisning i Finland och rektor för Vantaan sanataidekoulu, **Henrika Andersson**, skådespelare, författare och läsambassadör samt **Peter Nynäs**, dekan för fakulteten för humaniora, psykologi och teologi vid Åbo Akademi. Samtalen leddes av vår ombudsman **Katarina von Numers-Ekman**. Webbseminariet nådde 120 tittare och har hittills nästan 140 visningar på Youtube.

Alla vill ha ett ja – om Kulturfondens behandling och besked 10.3 2022

Varför får bara hälften av alla sökande ja på sin ansökan? Varför motiverar vi inte avslag? Hur kan sökande kontakta Kulturfonden efter att ha fått besked? Bland annat de här frågorna var utgångspunkten för vår informationsvideo med vd **Sören Lillkung**. Videon har hittills nått sammanlagt cirka 360 tittare.

Dialogpaus för ledarskribenter 15.3 2022

Som en del av YLE:s kampanj *Bra sagt* ordnade vi ett dialogpaussamtal för ledarskribenter vid svensk- och finskspråkiga dagstidningar. Syftet med dialogen var att fördjupa förståelsen om hur förändringar i samhället påverkar arenorna för det svenska språket.

Målgång & startskott 7.4 2022

Kulturfondens strategiska program *Hallå!* knöts ihop med ett tvåspråkigt seminarium på Epicenter i Helsingfors. Samtidigt lanserades programmet fortsättning. Talare var bland annat samhällsanalytikern **Lia Markelin** från Tanke-smedjan Magma, som utvärderat det strategiska programmet *Hallå!*, minister **Li Andersson**, kreativa företagaren **Saku Tuominen** och skådespelaren **Krista Kosonen**, som alla delade personliga berättelser om språklärande. Samtalen leddes av **Mikko Korpela** och **Toni Pienonen** från Crazy Town. På plats i Helsingfors fanns ett hundratal deltagare.

FOTO: CHRIS SENN

Barn igen – en musikfest för alla åldrar 14-18.5 2022

I maj firade vi våren, Kulturfondens utdelning och pristagare med en konsert med både nya och äldre klassiker ur den finlandssvenska och nordiska barnmusikskatten i helt nya arrangemang. Vårfesterna ordnades i Åbo, Borgå och Jakobstad. På scenen fanns en handplockad kammarorkester under ledning av **Johanna Almark** samt vokalisterna **Emma Klingenberg**, **Jonte Ramsten** och rapparen **Yad**. I samband med vårfesterna i Borgå och Jakobstad ordnades festluncher för årets och fjolårets pristagare. Vårfesterna lockade en sammanlagd publik på cirka 730 personer.

Vårens pristagare presenterades i en video

Kulturfondens pristagare våren 2022, klarnettisten **Christoffer Sundqvist**, pedagogiedoktorn **Anna-Lena Østern**, ljud- respektive ljus teknikerna **Andreas** och **Tobias Lönnquist**, cirkusdirektören **Martina Linder**, kördirigenten och kompositören **Ulf Långbacka** och musikern **Christine Julin-Häggman** presenterades i en film där de resonerar kring viktiga konst- och kulturupplevelser i barndomen och om barnasinnets och den lekfulla kreativitetens.

En ton för livet 18.6 2022

I juni fyllde Sören Lillkung 60 år. Innan Sören blev vd på Kulturfonden ledde han under 40 år nästan 60 körer. En av körerna, **Amigo Choral**, inbjöd till en konsert i Tempelplatsens kyrka i Helsingfors där nästan hundra körsångare, solister, musiker, familj och vänner musicerade tillsammans. Under kvällen uppträdde också **Wegeliuskören** efter en paus på 20 år. Alla musiker och sångare delade sina toner gratis, Amigo Choral stod för musikarrangemang och vi stod endast för hyra och teknik. Konserten, som var öppen för alla, lockade en publik på cirka 350 personer.

Idédagar för Kulturfondens förtroendevalda och personal 17-18.8 2022

Kulturfondens förtroendevalda och personal samlades till idédagar i Åbo på Auriga Business Centre, Runsala båtvarv, Åbo Akademi, Sibeliushuset och Åbo Svenska Teater. Teman var strategiska satsningar, förvaltning och ekonomi, berednings- och sakkunnigarbetet samt riskhantering och mätning av genomslag. 57 personer deltog.

I skapandets tecken 29-30.8 2022

Vi lanserade vår strategiska satsning **SKAPA** och Martin Wegelius-institutet och De Ungas Musikförbund i Svenskfinland presenterade sin utredning om den grundläggande konstundervisningen på svenska i Finland under ett gemensamt tvådagarsseminarium. Seminariet riktade sig till kommunala tjänstemän och beslutsfattare, lärarutbildare, fortbildare och pedagoger inom konstundervisningen. I seminariet deltog cirka 100 personer.

Fredrika Runeberg-stipendiet 2.9 2022

Fredrika Runeberg-stipendiet överräcktes till frivilligarbetaren **Gunilla Luther-Lindqvist** vid en ceremoni i Runebergshemmet i Borgå. En kortfilm om **Fredrika Runeberg** och stipendiet publicerades samma dag.

Producenten, publiken och framtiden – Kulturfondens kulturarbetardagar 6-7.10 2022

Vi ordnade en nätverksträff för kulturarbetare som jobbar med utveckling och ledarskap på det finlandssvenska kulturfältet. Under två programspäckade dagar i Helsingfors medverkade experter och inspirationstalare bland annat **Niko Herlin**, futurist, **Paulina Ahokas**, vd för Tammerforshuset, **Rosa Meriläinen**, general-

sekreterare för KULTA rf, **Barbro Teir**, coach med bred ledarskapserfarenhet, **Lottaliina Pokkinen**, jurist inom de kreativa branscherna, **Panda Eriksson**, tillgänglighetsförespråkare och **Johanna Stenback**, producent och vd. I nätverksträffen deltog 98 personer.

Glädje i språklärandet – seminarium och stream 11.10 2022

Hur kan språkstudier bli intressantare och attraktivare för barn och unga? Det var utgångspunkten för vår trespråkiga seminariedag på Epicenter i Helsingfors. Seminariet riktade sig till alla som är intresserade av lärande i främmande språk, särskilt lärare, lektorer och rektorer, forskare, studerande, bildningschefer och andra utbildningsadministratörer. Samtalen leddes av **Jens Berg** och **Jenny Sylvén**. I seminariet deltog 75 personer och knappt 100 följde streamen.

Frans Henriksson-jubileumsseminarium 27.10 2022

Kulturmeecenaten **Frans Henrikson** skulle år 2020 ha fyllt 150 år. På grund av pandemin sköts jubileumsseminariet fram och firades i oktober 2022 i Kulturhuset DUX i Kristinestad. Olika verksamheter som möjliggjorts tack vare bidrag ur *Frans Henrikssons testamentsfond* presenterades och musikartisterna **I fäälän** och **Sofie Lundell** underhöll. I seminariet deltog 130 personer.

Helsingfors Bokmässa 27-30.10 2022

Vi ordnade två prisutdelningar och ett scen-samtal under Helsingfors Bokmässa. Vi belönade årets pristagare i kolumntävlingen *Arght!* och delade ut Stella Parlands pris. Svenska modersmålslärarföreningen firade tioårsjubileum för kolumntävlingen med ett boksläpp och samtalet *Skrivande liv börjar någonstans*.

FOTO: TAGE RÖNNQVIST

Rapporter och publikationer

Ordkonst – framtidens utbildningsvägar och arbetsfält

Monica Martens-Seppelin, januari 2022

Ordkonst – kreativt skrivande och berättande – är ett av nio ämnen inom den grundläggande konstundervisningen i Finland. Kanske också ett av de mest förbisedda konstämnen. Inom ordkonst är finansieringen svag, strukturerna är luddiga och en utbildning för pedagoger saknas. Monica Martens-Seppelin granskade ordkonstfältet och gav i sin rapport förslag på hur ordkonstpedagoger kunde utbildas på svenska i Finland.

Utvärdering av Svenska kulturfondens strategiska program Hallå! 2018-2021 / Strategisen Hallå!-ohjelman arviointi 2018-2021

Lia Markelin, mars 2022

Lyckades vi påverka språkklimatet via vårt strategiska program *Hallå!* för en levande flerspråkighet? Hur lyckades vårt eget arbete med det strategiska programmet? Vi lät forskaren Lia Markelin på Tankesmedjan Magma göra en utvärdering av våra processer och kritiskt granska de samhälleliga effekterna av *Hallå!*-satsningen.

Svenska kulturfondens årsbok 2021

Morgan Digital, Anna Söderlund, redaktör, maj 2022

I årsboken 2021 berättade vi bland annat om projektet *Kritikbyrån*, *Mofi 2.0* om undervisningen i modersmålsinriktad finska, Pro Artibus konstnärresidens och rekreation för äldre personer i Åboland. Vi försökte också ärligt och kritiskt belysa våra egna utmaningar och knepiga situationer under året. Vi lät trycka en mindre upplaga av årsboken och distribuerade den huvudsakligen vid möten och träffar.

SKAPA – konstundervisning för barn och unga på svenska i Finland

Dan Sundblom, augusti 2022

Hur ser aktörerna inom konstundervisning på dagsläget och framtiden, på möjligheterna och utmaningarna? Det här beskriver forskaren **Dan Sundblom** i sin rapport. Rapporten var en del av det förarbete som Martin Wegelius-institutet och De Ungas Musikförbund i Svenskfinland DUNK gjorde för Kulturfondens strategiska satsning *SKAPA*.

Glädje i språklärandet / Iloa kielten oppimiseen / Joy in Language Learning

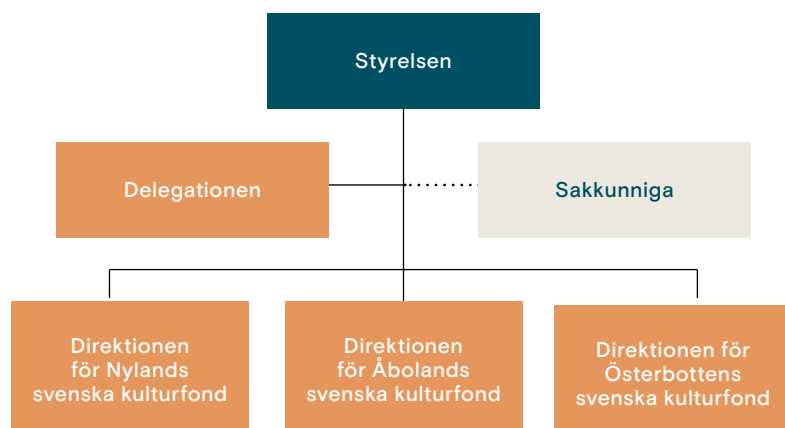
Raili Hilden och Milla Luodonpää-Manni, oktober 2022

Världen blir mera internationell och mångsidiga språkfärdigheter allt viktigare. Samtidigt väljer allt färre barn och unga att studera andra främmande språk än engelska. Det här är bakgrunden till vår trespråkiga antologi *Glädje i språklärandet* som biträdande professor **Raili Hilden** och universitetslektor **Milla Luodonpää-Manni** från Helsingfors universitet sammanställde. Antologin består av populärvetenskapliga, forskningsbaserade artiklar på svenska, finska eller engelska och fokuserar på undervisningsmetoder att använda i klassrummen.

Förvaltning och organisation

Kulturfonden sköter beredningen och beslutsprocessen kring bidrags- och stipendieansökningar. Styrelsen leder organisationen, kansliet bereder ansökningarna och sköter administrationen och styrelsen fattar beslut om utdelningen.

FÖRTROENDEVALDA OCH SAKKUNNIGA

Utomstående sakkunniga inom olika områden har en viktig uppgift vid bedömningen av ansökningar. Styrelsen utser årligen de cirka 40 utomstående sakkunniga, vars namn vi inte offentliggör.

KANSLIETS ORGANISATION

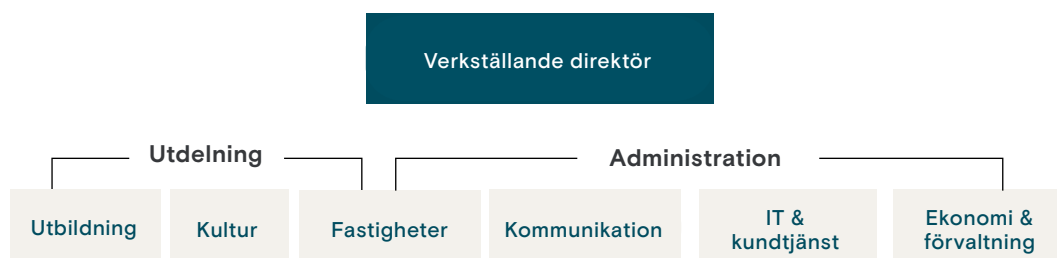

FOTO: LAURA MENDELIN

Förtroendevalda

Våra förtroendevalda ska känna bra till samhälls-, utbildnings- och kulturlivet, organisationsfältet och regionerna i olika delar av Svenskfinland. Målsättningen är att både olika områden inom det svenska utbildnings- och kulturlivet och olika delar av Finland blir företrädare. Dessutom ska köns- och åldersfördelningen vara jämn.

Styrelsen

Styrelsen tillsätts av Svenska folkpartiets partistyreelse och består av en ordförande, åtta medlemmar och tre ersättare. Ordföranden väljs för tre år och kan återväljas en gång. Medlemmarna väljs för två år och kan återväljas två gånger.

Styrelsen fattar beslut om utdelningen, godkänner verksamhetsplanen och budgeten och övervakar kansliets verksamhet.

Delegationen

Delegationen är ett sakkunnigorgan för styrelsen och föreslår också vem som ska få Kulturfondens pris. Dessutom väljer detta organ stiftelsens revisor. Delegationens ordförande och fjorton medlemmar tillsätts av Svenska folkpartiets partistyreelse. Ordföranden väljs på tre år och kan återväljas en gång. Medlemmarna väljs på två år och kan återväljas två gånger.

De regionala direktionerna

En del av beredningen för Kulturfonden sköts av tre regionala direktioner:

- direktionen för Svenska kulturfonden i Nyland
- direktionen för Svenska kulturfonden i Åboland
- direktionen för Svenska kulturfonden i Österbotten

De regionala direktionerna tillsätts av Svenska folkpartiets partistyreelse på förslag av Kulturfondens styrelse. Direktionernas ordförande väljs för en period på tre år och kan återväljas en gång. Medlemmarna väljs för en period på två år och kan återväljas två gånger. Det är viktigt att direktionernas medlemmar är väl förtrogna med samhälls- och kulturlivet på svenska inom sin region.

De regionala direktionerna gör förslag till utdelningen som styrelsen sedan godkänner. Ombudsmännen med regionansvar föredrar ärenden för respektive direktion.

STYRELSEN ÅR 2022. JONAS RÖNNQVIST, BJÖRN VIKSTRÖM, MIKAELA NYLANDER, EVA ÅSTRÖM, ANNIKA NUMMELIN, ANNA JUNGNER-NORDGREN, GUNILLA GRANBERG, TONY BJÖRK OCH CHRISTEL LILJESTRÖM.

DELEGATIONEN ÅR 2022. MIKAEL SVARVAR, JAN LINDH, JOHANNA WASSHOLM, BJÖRN WALLÉN, MAIMOUNA JAGNE-SOREAU, FREJA RUDELS, MALIN OLKKOLA, EMINA ARNAUTOVIC, FRIDA SIFGRIDS, NOONA LEPPINEN OCH NIKLAS NYLUND.

Styrelsen

Styrelsen samlades till elva möten, varav ett var e-postmöte.

1.8.2021-31.7.2022

ORDFÖRANDE

Mikaela Nylander
Rättsnotarie, EK, Borgå

MEDLEMMAR

Christel Liljeström
Riksdagssekreterare, Sibbo

Gunilla Granberg
Utvecklingschef, Pargas

Ulf Stenman
Vd, Larsmo

Anna-Lena af Hällström
(vice ordförande) HR-chef, Kristinestad

Christoffer Ingo
Landsbygdsföretagare, Korsholm

Björn Vikström
Professor, Åbo

Silja Borgarsdóttir Sandelin
Specialmedarbetare, Helsingfors

Annika Nummelin
Executive Assistant/
Culture Adviser, Stockholm

ERSÄTTARE

Håkan Nystrand
Ordförande för METO - Skogsbranschens
Experter rf, Esbo

Anna Jungner-Nordgren
Sakkunnig vid Folktinget, Stockholm

Eva Åström
Studiehandledare, Uleåborg

1.8.2022-31.7.2023

ORDFÖRANDE

Mikaela Nylander
Rättsnotarie, EM, Borgå

MEDLEMMAR

Christel Liljeström
Riksdagssekreterare, Sibbo

Gunilla Granberg
Utvecklingschef, Pargas

Tony Björk
Rektor, Kyrklätt

Jonas Rönqvist
Verksamhetsledare, Vasa

Christoffer Ingo
Landsbygdsföretagare, Korsholm

Björn Vikström
(vice ordförande) Professor, Åbo

Silja Borgarsdóttir Sandelin
Specialmedarbetare, Helsingfors

Annika Nummelin
Ambassadörens assistent med ansvar för kul-
tursamarbete, Danmarks ambassad, Stockholm

ERSÄTTARE

Håkan Nystrand
Forstråd, skogsbrukare, Esbo

Anna Jungner-Nordgren
Sakkunnig vid Folktinget, Stockholm

Eva Åström
Studiehandledare, Uleåborg

Delegation

Delegationen samlades till ett vårmöte och ett höstmöte samt två diskussionsmöten.

1.8.2021-31.7.2022

ORDFÖRANDE

Mikael Svarvar
Musiker, Larsmo

MEDLEMMAR

Frida Sigfrids
(vice ordförande) Studerande, Borgå

Malin Olkkola
Redaktör, freelancer/scenkonst

Marja Rak
Designer, Jakobstad

Erik Söderblom
Opera- och teaterchef, professor, Helsingfors

Janne Grönroos
Journalist och komiker, Helsingfors

Noona Leppinen
Teaterpedagog, Helsingfors

Karolina Zilliacus
Bibliotekschef, Åbo

Andreas af Enehielm
Musiker och skådespelare, Helsingfors

Mårten Johansson
Konsult och företagare, Ekenäs

Joachim Thibblin
Teaterchef, Åbo

Johanna Wassholm
Docent, projektforskare i historia, Åbo

Björn Wallén
Ordförande för Fritt Bildningsarbete rf, Ingå

Emina Arnautovic
Integrationssakkunnig vid Folkhälsan, Närpes

Sofia Jern
Redaktör, Helsingfors

1.8.2022-31.7.2023

ORDFÖRANDE

Mikael Svarvar
Musiker, Larsmo

MEDLEMMAR

Frida Sigfrids
(vice ordförande) Studerande, Borgå

Malin Olkkola
Redaktör, freelancer/scenkonst

Marja Rak
Designer, Jakobstad

Erik Söderblom
Opera- och teaterchef, professor, Helsingfors

Janne Grönroos
Journalist och komiker, Ekenäs och Helsing-
fors

Noona Leppinen
Teaterpedagog, Helsingfors

Niklas Nylund
Musiker, Borgå

Maimouna Jagne-Soreau
Forskare, Helsingfors

Freja Rudels
Författare, Kimitoön

Jan Lindh
Rektor, Lovisa

Johanna Wassholm
Docent, historieforskare, Åbo

Björn Wallén
Ordförande för Fritt Bildningsarbete rf, Ingå

Emina Arnautovic
Integrationssakkunnig vid Folkhälsan, Närpes

Sofia Jern
Redaktör, Helsingfors

DIREKTIONEN FÖR SVENSKA KULTURFONDEN I NYLAND

DIREKTIONEN FÖR SVENSKA KULTURFONDEN I ÅBOLAND

DIREKTIONEN FÖR SVENSKA KULTURFONDEN I ÖSTERBOTTEN

Direktioner

Nylands svenska kulturfond

Direktionen samlades till fyra möten.

1.8.2021–31.7.2022

ORDFÖRANDE

Anders Lindholm-Ahlefeldt
Kultur- och fritidsdirektör, Esbo

MEDLEMMAR

Gungerd Wikholm
Pensionerad redaktör, Karis/Helsingfors

Tom Rejström
Magister i teaterkonst,
lektor i skådespelarkost, Helsingfors

Hanna Kaihovirta
Docent, universitetslektor i estetiska ämnena
didaktik, Helsingfors universitet, Helsingfors

Leena Björkqvist
Programansvarig lektor i
kulturproducentenskap, Esbo

Björn Wallén
(delegationens representant) Ordförande för
Fritt Bildningsarbete rf, Ingå

Jennifer Dahlbäck
Verksamhetsledare, Karis

Kristoffer Holmberg
Programchef, Ekenäs

Mika Westerlund
Linjeledare, Helsingfors

Veronica Svenskberg
Tjänsterådgivare, Liljendal

1.8.2022–31.7.2023

ORDFÖRANDE

Anders Lindholm-Ahlefeldt
Kultur- och fritidsdirektör, Esbo

MEDLEMMAR

Gungerd Wikholm
Pensionerad redaktör, Karis/Helsingfors

Tom Rejström
Magister i teaterkonst,
lektor i skådespelarkost, Helsingfors

Hanna Kaihovirta
Docent, universitetslektor i estetiska ämnena
didaktik, Helsingfors universitet, Helsingfors

Leena Björkqvist
Programansvarig lektor i
kulturproducentenskap, Esbo

Björn Wallén
(delegationens representant) Ordförande för
Fritt Bildningsarbete rf, Ingå

Jennifer Dahlbäck
Verksamhetsledare, Karis

Kristoffer Holmberg
Programchef, Ekenäs

Mirella Pendolin
Musiker och musiklärare, Lovisa

Petri Pöyhönen
Operasångare, sångpedagog och
verksamhetsledare, Helsingfors

Åbolands svenska kulturfond

Direktionen samlades till tre möten.

1.8.2021-31.7.2022

ORDFÖRANDE

Johanna Wassholm

Docent, projektforskare i historia,
Åbo (delegationens representant)

MEDLEMMAR

Magnus Sundman

HK, EK, lärare, Pargas

Anne Sjöström

FM, museichef, Åbo

Jonas Sonntag

Klasslärare, Åbo

Clara Reinikainen

PeM, musikpedagog, Åbo

Tanja Reuter-Lindén

Konstmagister, lektor i bildkonst,
Mariehamn

Susanne Procopé-Ilmonen

Intendent, Mariehamn

Sanna Järf

Rektor, Kimitoön

Andrea Schmidt

Kulturproducent, Åbo

Mats Prost

PM, Pargas

1.8.2022-31.7.2023

ORDFÖRANDE

Johanna Wassholm

Docent, projektforskare i historia, Åbo
(delegationens representant)

MEDLEMMAR

Magnus Sundman

HK, EK, lärare, Pargas

Anne Sjöström

FM, museichef, Åbo

Jonas Sonntag

Klasslärare, Åbo

Clara Reinikainen

PeM, musikpedagog, Åbo

Tanja Reuter-Lindén

Konstmagister, lektor i bildkonst,
Mariehamn

Susanne Procopé-Ilmonen

Intendent, Mariehamn

Sanna Järf

Rektor, Kimitoön

Andrea Schmidt

Kulturproducent, Åbo

Tomas Jansson

Författare och kulturjournalist, Åbo

Österbottens svenska kulturfond

Direktionen samlades till fem möten.

1.8.2021-31.7.2022

ORDFÖRANDE

Daniel Björkstrand

EM, Malax

MEDLEMMAR

Heidi Storbacka

Lektor, Jakobstad

Robert Back

Lektor, Nykarleby

Christer Tonberg

Jakobstad

Mikael Snickars

Rektor, Närpes

Pauliina Holmqvist

FM, logoped, MA in Theatre,
jordbrukare, Karleby

Emina Arnautovic

Integrationssakkunnig vid Folkhälsan,
Närpes (delegationens representant)

Magdalena Udd

Bibliotekarie, Vasa

Jeremy Crotts

Snickarmästare, Vasa

Gunilla Lång-Kivilinna

Arkitekt, Solf

1.8.2022-31.7.2023

ORDFÖRANDE

Daniel Björkstrand

EM, Malax

MEDLEMMAR

Heidi Storbacka

Lektor, Jakobstad

Robert Back

Lektor, Nykarleby

Christer Tonberg

Jakobstad

Mikael Snickars

Rektor, Närpes

Pauliina Holmqvist

FM, logoped, MA in Theatre,
jordbrukare, Karleby

Emina Arnautovic

Integrationssakkunnig vid Folkhälsan,
Närpes (delegationens representant)

Magdalena Udd

Biblioteksdirektör, Vasa

Nicklas Nygård

Ingenjör, Development Engineer, Kvevlax

Johan Bäckman

Arkitekt, Vasa

Svenska kulturfondens personal

KUNDKONTAKT OCH IT

Peter Hällström
DI, datachef

Thomas Heikkilä
PK, IT-samordnare och
tekniskt stöd till sökande

Jesper Koivumäki
Ingenjör, IT-stöd och nätverksadministratör

Patrik Rusk
EM, senior systemutvecklare

KOMMUNIKATIONSTEAMET

Martina Landén-Westerholm
PM, kommunikationschef

Petra Adlercreutz
EM, lednings assistent

Mia Smulter
Kulturproducent, producent

Annika Rönnblad
PM, EM, kommunikationsassistent
(t.o.m. 25.4.2022)

Emma Augustsson
FK, magisterstuderande, kommunikations-
assistent (fr.o.m. 24.10.2022)

EKONOMI OCH FÖRVALTNING

Britt-Marie Forsell-Stenström
EM, ekonomi- och förvaltningschef

Lotta Rönnblad
Tradenom, ekonomiassistent

FASTIGHETER

Joel Johansson
DI, fastighetschef, Fastighetsstiftelsen för
Svenska kulturfonden

KULTURTEAMET

Åsa Juslin
FM, ledande ombudsman, kultur

Matts Blomqvist
FM, ombudsman, Nyland

Martin Enroth
PeM, ombudsman, Österbotten

Anna Wilhelmson
FM, ombudsman, kultur

UTBILDNINGSTEAMET

Berndt-Johan Lindström
PM, ledande ombudsman, utbildning

Katarina von Numers-Ekman
FM, ombudsman, utbildning

Åsa Rosenberg
PK, ombudsman, Åboland och Åland

Katja Zevallos
PeM, ombudsman, Studiefonden

Utdelningsstiftelsen för
Svenska kulturfonden sr

Verksamhets- berättelse och bokslut

31.12.2022

Bokslutet ska förvaras minst 10 år efter räkenskapsperiodens utgång (BFL 2:10). Räkenskapsperiodens verifikat ska förvaras minst 6 år efter utgången av det år under vilket räkenskapsperioden gått till ända.

Verksamhetsberättelse 2022

Utdelningsstiftelsen för Svenska kulturfonden sr (Utdelningsstiftelsen) delar ut avkastningen ur den fristående fonden *Svenska kulturfonden inom Svenska litteratursällskapet i Finland rf* (SLS). SLS äger och förvaltar de cirka 490 fonderna. Marknadsvärdet av fondernas placeringar inom SLS uppgick 31.12.2022 till cirka 1,4 miljarder euro.

Stiftelsen använder som tidigare det sekundära kännetecknet Svenska kulturfonden i sin löpande verksamhet och har registrerat namnet som sekundärt kännetecken i sina stadgar.

Bakgrund

Svenska kulturfonden grundades år 1908 av Svenska folkpartiet (SFP). Samma år donerade SFP det dåvarande grundkapitalet till SLS som fick uppdraget att förvalta kapitalet. Senare donationer går därför till Svenska kulturfonden inom SLS. Enligt villkoren i donationsbrevet, som upprättades 30.12.1908, ska fondens avkastning användas "för främjandet av den svenska undervisningen och andra allmänna svenska kulturuppgifter i Finland".

Utdelningen ur Svenska kulturfonden sköttes via en oregistrerad förening inom SFP tills Utdelningsstiftelsen grundades 15.12.2010 under det dåvarande namnet Stiftelsen för utbildning och kultur på svenska i Finland sr. Målsättningen med den nya stiftelsen var att tydliggöra den juridiska statusen. Samtidigt delegerade SFP beslutanderätten, för den summa som SLS:s finansråd årligen ställer till förfogande för utdelning av avkastningen ur Svenska kulturfonden inom SLS, till den nya stiftelsen. Stiftelsen bytte namn 27.9.2021 till Utdelningsstiftelsen för Svenska kulturfonden sr.

Utdelning

SLS finansråd beslutar årligen om dispositionen av avkastningen i Svenska kulturfonden inom SLS. Utdelningsstiftelsens styrelse fattar sedan beslut om utdelningen av de tilldelade medlen. Besluten tas i enlighet med villkoren i donationsbrevet. De beviljade bidragen betalas ut av SLS.

Fastigheter och konstsamling

Fastighetsstiftelsen för Svenska kulturfonden sr (Fastighetsstiftelsen) bytte också namn 27.9.2021. Denna stiftelse grundades i december 2013 under namnet Stiftelsen för kultur- och utbildningsinvesteringar sr, för att sköta den icke kommersiella fastighetsmassa som överfördes ur Fonden för kultur- och utbildningsinvesteringar i Svenska kulturfonden inom Svenska litteratursällskapet i Finland rf. Stiftelsen fortsatte då den tidigare osjälvständiga stiftelsen Investeringsfondens (IF) verksamhet som självständig juridisk person.

Av beloppet som SLS årligen tilldelar Utdelningsstiftelsen reserveras enligt avtal fem (5) procent för Fastighetsstiftelsen. De reserverade medel som Fastighetsstiftelsen inte använt under året överför SLS vid årets slut till Utdelningsstiftelsens utdelningsbara medel. Utdelningsstiftelsen kan vid behov och enligt särskilt beslut bevilja dessa medel på nytt till Fastighetsstiftelsen.

Stiftelsen Pro Artibus sr grundades redan år 1991 för att sköta Svenska kulturfondens konstsamling som då fanns inom både SLS och SFP.

Svenska kulturfonden

Begreppet Svenska kulturfonden används i flera sammanhang och av flera organisationer. I dagligt tal används ofta Svenska kulturfonden som ett samlande begrepp för verksamheter inom Utdelningsstiftelsen och Fastighetsstiftelsen, delvis inom Pro Artibus och också för kapitalet inom SLS. Sambandet mellan de olika organisationerna kan beskrivas med följande bild.

Utdelningsstiftelsen hyr verksamhetsutrymmen av Föreningen Konstsamfundet i Amos Anderssons hus på Georgsgatan 27. Även Fastighetsstiftelsen finns i samma utrymmen.

Stadgar och ändamål

”Stiftelsens ändamål är att främja och stödja utbildning, kultur, konst, vetenskap och forskning samt samhällsservice som gynnar det svenska i Finland.”

”Stiftelsen kan uppfylla sitt ändamål genom att

- ombesörja beredning och finansiering av utbildnings- och kulturprojekt på svenska i Finland
- stödja projekt som påverkar och främjar service på svenska
- samordna och sköta olika finlandssvenska fonders utdelningsverksamhet för samma ändamål som stiftelsen har
- ta initiativ till, medverka i samt informera om kulturarbetet som gynnar det svenska i Finland
- ordna utbildning, diskussioner och konferenser inom sitt område
- ordna utbildnings- och kulturpolitiska konferenser
- beställa undersökningar och utredningar inom sitt område
- via specialfonder stödja grundaren för politiskt arbete som syftar till att stärka tvåspråkigheten och framför allt det svenska språkets ställning i Finland
- i övrigt idka ändamålsfrämjande verksamhet”

”Stiftelsen kan även idka affärsverksamhet för att finansiera sin verksamhet.”

Stiftelsens stadgar ändrades 27.9.2021 på grund av namnbytet. Föregående ändring registrerades år 2017 för att motsvara Stiftelselagen 487/2015.

Hur utdelningsstiftelsen verkar för att uppfylla ändamålet

Ändamålet förverkligas på följande sätt:

1. Utdelningsstiftelsens administration omfattar
 - beredningen och beslutsprocessen kring bidrags- och stipendieansökningar
 - egna projekt och utredningar som främjar undervisning och kultur på svenska i Finland
2. Svenska kulturfondens utdelning omfattar
 - stipendier och bidrag till sammanlutningar, institutioner och enskilda personer inom utbildning och kultur på svenska i Finland

För administrationen har Utdelningsstiftelsen rätt att erhålla medel ur Svenska kulturfondens avkastning.

År 2022 ställde SLS enligt finansrådets beslut 42 miljoner euro till disposition för utdelning:

	Euro
Reserveras för föreskrivna/anvisade mottagare år 2023	2 912 372,84
Reserveras för Fastighetsstiftelsen för Svenska kulturfonden sr	2 100 000,00
Reserveras för Svenska kulturfonden utdelning år 2023	36 987 627,16
– ur Svenska kulturfondens fonder	36 870 470,80
– ur Svenska litteratursällskapets fonder	117 156,36
Totalt	42 000 000,00
Ibruktagande av fondkapital	24 718,00
Totalt	42 024 718,00

Tillförda medel till Stiftelsen och beviljade bidrag 2022 (2021) enligt verksamhetsområde

	2022		2021	
	euro	%	euro	%
1) Stiftelsens tillförda medel				
Administration	2 300 418	5,1	2 200 000	4,8
Kansliets kultur och utbildningsverksamhet	464 300	1,1	400 000	0,7
Administration totalt	2 764 718	6,2	2 600 000	5,5
2) Svenska kulturfondens utdelning				
Konst och kultur	16 212 731	36,2	17 837 183	37,8
Utbildning	8 245 873	18,4	7 591 955	16,1
Vetenskap	4 089 237	9,1	6 106 817	12,9
Allmän finlandssvensk verksamhet	11 335 310	25,3	10 954 402	23,2
Fastighetsstiftelsen för Svenska kulturfonden sr	2 100 000	4,8	2 100 000	4,5
Utdelning totalt	41 983 151	93,8	44 590 357	94,5
Totala använda medel ur Svenska kulturfonden	44 747 869	100,0	47 190 357	100,0
Överförs till nästa års utdelning	2 652 295		3 569 110	
Disponibla medel totalt	47 400 164		50 759 467	
Återgående medel från tidigare år	4 441 646		7 333 106	
Medel från andra stiftelser och föreningar	933 800		1 396 361	
Disponibla medel från SLS år 2022 (2021)	42 024 718		42 030 000	

1) Registreras i Stiftelsen, 2) Registreras i SLS

Utdelningsbara medel för året uppgick till 47,4 miljoner och består av:

- 42 miljoner euro som SLS finansråd ställde till Utdelningsstiftelsens disposition för år 2022,
- 4,4 miljoner euro som återgick från tidigare år,
- 0,9 miljoner euro som erhöles från andra allmännyttiga stiftelser och föreningar för gemensamma satsningar.

Utdelningsstiftelsen använde 2,8 miljoner euro för att täcka kostnaderna för administration och för att ordna kultur- och utbildningsverksamhet för intressenterna. Utdelningen uppgick till 42,0 miljoner. Till utdelningen för år 2023 överfördes 2,7 miljoner euro.

Väsentliga händelser under räkenskapsperioden

Utdelningsstiftelsen behandlade ansökningar, beviljade bidrag och drev egna projekt och utredningar som stödde verksamheten och intressegrupperna. Utdelningsstiftelsen bedrev inte forskning eller utvecklingsverksamhet.

På www.kulturfonden.fi finns verksamhetsplaner som beskriver satsningar under de aktuella åren. Se verksamhetsplan för år 2022: <https://www.kulturfonden.fi/wp-content/uploads/2022/01/Verksamhetsplan2022.pdf>

Bidrag och stipendier

Utdelningsstiftelsen behandlade totalt ungefär 7 500 (6 500) ansökningar på 102 (102) miljoner euro. Ungefär 5 100 (69 %) sökande fick positivt besked. Av ansökt summa beviljades ca 41 %. I dessa ingår även Studiefondens ansökningar. Ungefär hälften av ansökningarna inlämnades i november 2022. Av utdelningen var 4,6 miljoner euro bidrag som bereds regionalt (4,5 miljoner euro år 2021).

Strategiska program

År 2022 startade det nya strategiska programmet SKAPA som stöder grundläggande konstundervisning för barn och unga. Under åren 2022-2024 satsar man 6 miljoner euro på detta program.

Det föregående strategiska programmet Hallå! slutfördes och utvärderades som strategiskt program men fortsätter i form av en fortlöpande ansökningsomgång. Under året beviljades också ett extra bidrag på 0,5 miljoner euro till Fastighetsstiftelsen för inköp av en cello, tillverkad av **Giovanni Battista Gabrielli** år 1752 i Florens. Cellon förvaltas av Suomen Kulttuurirahastos instrumentbank.

Fleråriga satsningar

Utdelningsstiftelsen stödde också verksamheter och projekt som sträcker sig över flera år. Sådana är, förutom de strategiska program som vanligen är treåriga satsningar, bidrag för forskning och undervisning till universitet, högskolor och andra läroinrättningar samt olika slag av verksamhetsbidrag och större projekt. Under år 2021 och år 2022 betalades till exempel 3 respektive 3,1 miljoner euro till universitetens medelinsamlingskampanj som berättigar till statens motfinansiering. Även Arkitektur- och designmuseet har under tre års tid stötts med totalt 1,5 miljoner euro.

Coronapandemin

Pandemin kastade ännu år 2022 sin skugga över en del områden vilket ledde till att många projekt och evenemang fortfarande inte kunde genomföras. Utdelningsstiftelsen gjorde under coronapandemin satsningar för särskilt utsatta grupper – både via den egna verksamheten och via den tillfälliga bidragsformen Kultur under tiden i samarbete med Konstsamfundet. Totalt delades Kultur under tiden-bidrag på 1,8 miljoner euro ut under åren 2020–2022. Konstsamfundets andel var 0,6 miljoner euro och Utdelningsstiftelsens 1,2 miljoner euro.

Beviljade bidrag enligt verksamhetsområde

Utdelningsstiftelsens bidrag gick till sammanlutningar, institutioner och privatpersoner inom kultur, konstnärlig, litterär och vetenskaplig verksamhet, svensk undervisning och bildning och andra allmänna ändamål som främjar ett svenskt kulturintresse i Finland.

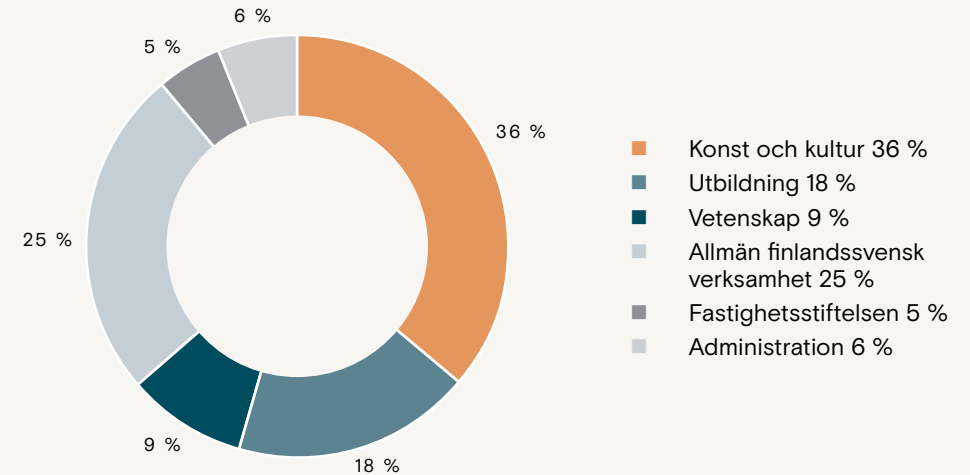
I grafen och tabellen nedan ses hur de beviljade bidragen fördelade sig mellan olika verksamhetsområden.

Alla mottagare, ändamål och beviljade belopp finns på webbsidan <https://beviljade.kulturfonden.fi/>

Beviljade bidrag 2022 enligt verksamhetsområde

Verksamhetsområde	Centrala fonden		Regionala fonder		Utdelning totalt	
	tusen euro	%	tusen euro	%	tusen euro	%
Konst och kultur						
Visuell konst	3 704	9,3	509	10,4	4 213	9,4
Litterär verksamhet	927	2,3	362	7,4	1 289	2,9
Teater	2 600	6,5	340	6,9	2 940	6,6
Dans	185	0,5	144	2,9	328	0,7
Musik	2 306	5,8	1 129	23,0	3 435	7,7
Minnesorganisationer	1 484	3,7	359	7,3	1 844	4,1
Kulturverksamhet	1 580	4,0	466	9,5	2 046	4,6
Andra stiftelsers utdelning	0	0,0	118	2,4	118	0,3
Konst och kultur totalt	12 786	32,1	3 427	69,8	16 213	36,2
Utbildning						
Småbarnspedagogik, grundläggande utbildning, andra stadiets utbildning	3 794	9,5	361	7,3	4 155	9,3
Högre utbildning, vuxenutbildning	2 020	5,1	513	10,4	2 533	5,7
Läromedelsproduktion	381	1,0	0	0,0	381	0,9
Studiestipendier	890	2,2	54	1,1	944	2,1
Utlandspraktik	234	0,6	0	0,0	234	0,5
Utbildning totalt	7 319	18,4	927	18,9	8 246	18,4
Vetenskap						
Samhällsvetenskap och ekonomi	524	1,3	4	0,1	528	1,2
Humanistisk vetenskap	796	2,0	0	0,0	796	1,8
Pedagogik	1 422	3,6	6	0,1	1 428	3,2
Naturvetenskap	1 286	3,2	52	1,1	1 338	3,0
Vetenskap totalt	4 027	10,1	62	1,3	4 089	9,1
Allmän finlandssvensk verksamhet						
Organisationer	4 567	11,5	339	6,9	4 906	11,0
Övrigt	4 486	11,3	154	3,1	4 640	10,4
Intressebevakningsfonden	1 789	4,5	0	0,0	1 789	4,0
Övrigt totalt	10 843	27,2	493	10,0	11 335	25,3
Fastighetsstiftelsen för Svenska kulturfonden						
	2 100	5,3	0	0,0	2 100	4,7
Administration						
Administration	2 300	5,8	0	0,0	2 300	5,1
Kansliets kultur och utbildningsverksamhet	464	1,2	0	0,0	464	1,0
Administration totalt	2 765	6,9	0	0,0	2 765	6,2
Utdelning totalt	39 839	100,0	4 909	100,0	44 748	100,0

Beviljade bidrag

Ansökningssystemet Rimberty

Kulturfondens ansökningssystem Rimberty är en egenutvecklad molnbaserad tjänst för hantering av ansökningsprocessen.

Datasäkerheten är kontinuerligt i fokus och under hösten 2022 förbereddes arbetet med att inleda en process för att nå ISO27001-certifikat under åren 2023–2024. Under hösten 2022 skedde också en stor uppgradering av underliggande system till Rimberty.

Molntjänsten och därtill hörande stödtjänster säljs även i viss mån till externa användarorganisationer både i Finland och i Sverige och Danmark.

Kommunikation

Målsättningen att vara lätta att nå och lätta att förstå styrde kommunikationen, evenemangsproduktionen och rådgivningen.

Utdelningsstiftelsen fick överlag god synlighet i både traditionella och sociala medier. Utdel-

ningsstiftelsen omnämndes fortsättningsvis överlag i neutral eller positiv ton.

År 2022 återgick Utdelningsstiftelsen till att ordna fysiska evenemang; av årets 17 evenemang och produktioner var fyra helt digitala.

De främsta kanalerna till sökande, media och andra intressenter var webbplatsen, sociala medier – främst Facebook, Instagram och Twitter – och Kulturfondens nyhetsbrev med över 2 000 prenumeranter.

Samverkan med andra fonder

Ledande tjänstemän och ordförande från Svenska kulturfonden, Föreningen Konstsamfundet, Svenska folkskolans vänner, Stiftelsen Brita Maria Renlunds Minne, Svenska litteratursällskapet, Stiftelsen Tre Smeder, Harry Schaumans Stiftelse och samfundet Folkhälsan samlades regelbundet för att åstadkomma en klar och effektiv arbetsfördelning i sin verksamhet. Genom samverkan vill man uppnå större genomslag i gemensamma projekt och även utveckla större säkerhet i ansökningsprocesserna och ta lärdom av varandra.

Nya Fokus invigdes i Karis i september och kulturhuset är ett ypperligt exempel på hur förenade resurser av ett antal fonder och i det här fallet Raseborgs stad kan leda till att mycket blir mera. Kulturfonden och Konstsamfundet fortsatte även att med gemensamma krafter lediganslå Kultur under tiden-bidrag för att motverka pandemins lamsläende effekt på konst- och kulturfältet. Under året kunde t.ex. studerandeföreningar anhänga om Kultur under tiden-bidrag för att ge studerande möjlighet att åter aktivt ta del av konst och kultur.

Kulturfonden samarbetade under året även med ett antal finska fonder och stiftelser. Tillsammans med Suomen Kulttuurirahasto, Jenny ja Antti Wihurin rahasto och Jubileumsfonden för Finlands självständighet Sitra fortsatte arbetet med Dialogpausstiftelsen för att genom dialog förstärka förtroendet, resiliensen och demokratin i Finland. Projektet *Konsttestarna*, som erbjuder åttondeklassare möjlighet att besöka professionella kultur- och konstinstitutioner, fortsatte även som ett samarbete mellan Suomen Kulttuurirahasto, Svenska kulturfonden och staten.

Ett annat exempel på konkret samverkan mellan offentliga och privata finansiärer är den nya fonden "Nya klassiker" som fyra fonder, nämligen Suomen Kulttuurirahasto, Svenska kulturfonden, Jenny ja Antti Wihurin rahasto och Alfred Kordelins stiftelse samt undervisnings- och kulturministeriet, bidragit till. Sammanlagt allokterades tio miljoner euro till fonden vars syfte är att stödja fria grupper inom scenkonst för att göra nya produktioner i nära samarbete med statsandelsinstitutioner.

Vd Sören Lillkung invaldes i styrelsen för Stiftelser och fonder rf fr o m år 2022.

Förändringar i personalen

I april 2022 övergick kommunikationsassistent Annika Rönnblad till annan tjänst och i oktober 2022 började Emma Augustsson som ny assistent i kommunikationsteamet.

Väsentliga händelser efter räkenskapsperiodens slut

Finansrådet i SLS beslutade 17.3.2023 att år 2023 ställa 45 miljoner euro till disposition för Svenska kulturfondens ändamål enligt följande:

	Euro
Reserveras för föreskrivna/anvisade mottagare år 2023:	3 120 799,11
Reserveras för Fastighetsstiftelsen för Svenska kulturfonden sr	2 250 000,00
Reserveras för Svenska kulturfonden utdelning år 2023	39 629 200,89
ur Svenska kulturfondens fonder	39 503 190,60
ur Svenska litteratursällskapets fonder	126 010,29
Totalt	45 000 000,00

Under år 2023 har vi inte noterat andra särskilda väsentliga händelser som påverkar bokslutet än den stora satsning vi gör på scenkonstverket, *Världens lyckligaste land*, som går av stapeln i april 2023. Planeringen av produktionen har inletts under hösten 2022 och arbetet fortsätter under våren 2023.

Utdelningsstiftelsens verksamhet förutses för övrigt fortsätta som tidigare under nästa år. På www.kulturfonden.fi kan man läsa om vad som betonas i verksamhetsplanen för år 2023: <https://www.kulturfonden.fi/2023/02/10/det-har-planerar-vi-for-2023/>

Riskhantering och framtidsutsikter

Styrelsen och den operativa ledningen har det övergripande ansvaret för riskhanteringen.

Ryktesrisk

Ett gott rykte och allmänhetens förtroende är grundläggande för Utdelningsstiftelsen. Ett fokusområde är att trygga att namn eller rykte inte skadas. Grunden för det goda ryktet ligger

i att Utdelningsstiftelsen arbetar – enligt stadgarna och med respekt för donatorernas vilja – effektivt och hållbart, med stor integritet och hög kvalitet och med klar anknytning till det svenska i Finland.

För att minimera ryktesrisken behandlas alla intressenter rättvist, respektfullt och etiskt. Kommunikationen är snabb, öppen och tydlig. Fokus är på god ledning och professionellt arbete i enlighet med lagar, principer och anvisningar. Både verksamheten och verksamhetsprinciperna utvärderas regelbundet.

Ryktesrisken kan – till skillnad från övriga risker – basera sig på verkliga eller fiktiva händelser. Man utvärderar kontinuerligt händelser som kunde inverka negativt på ryktet och agerar.

Risk för oegentligheter

Risken för oegentligheter föreligger alltid inom alla organisationer. Oegentligheter kan förekomma då någon har ett motiv och en uppfattning om att handlingen är rättfärdigad och då systemet dessutom möjliggör oegentligheten.

Att styra över de förstnämnda faktorerna är svårt, men via god förvaltning och en fungerande intern kontroll kan man i rätt stor utsträckning förhindra att oegentligheter uppstår.

Utdelningsstiftelsen strävar till att själv kritiskt granska verksamheten. För att hitta svagheter ser man kontinuerligt över processer och interna kontroller. Ledningen och personalen följer god förvaltningssed och dokumenterade interna kontroller, styrelsen gör självutvärderingar, samfund som regelbundet erhåller bidrag utvärderas externt och vi kräver in mera detaljerade redovisningar. Även utvärderingar av den egna verksamheten och förmågan att reagera på svagheter är viktiga i den dagliga verksamheten.

Risk för ojämn eller minskad utdelning

I en föränderlig och oförutsägbar värld är det viktigt att Svenska kulturfondens kapital förvaltas hållbart och effektivt och säkrar en god utdelning. Kapitalet, som ägs och förvaltas av SLS, består till cirka 80 procent av aktier, 10 procent av ränteplaceringar och 10 procent av fastigheter och fastighetsaktier.

SLS beskriver sin placeringsverksamhet på följande sätt:

SLS placeringsverksamhet styrs av finansrådet som fastställer placeringspolitiken. Placeringspolitiken definierar målet för placeringsverksamheten som är att:

- generera stabil och förutsägbar direktavkastning för verksamhet och utdelning samt att
- uppnå en totalavkastning som motsvarar avkastningskravet och därmed tryggar förmögenhetens realvärde på lång sikt.

Placeringsverksamhetens risker betraktas mot bakgrund av uppställda målsättningar gällande avkastning och bevarandet av kapitalets långsiktiga realvärde. Placeringsverksamheten är utsatt för olika typer av risk. För att hantera de risker som den valda placeringspolitiken innebär eftersträvas en tillräcklig diversifiering för att minska beroendet av enskilda placeringsinstrument. SLS upprätthåller i enlighet med placeringspolitiken i sin balans buffertar för att hantera portföljens värdetförändringsrisker, direktavkastningsrisker, likviditetsrisker samt bolagsspecifika risker, kreditrisker och risker förknippade med ansvarsfullhet och hållbarhet. Med beaktande av portföljens sammansättning bedöms riskerna vara på en normal nivå och riskbuffertarna tillräckliga.

En viktig aspekt i placeringspolitiken är hållbarheten som SLS beaktar genom att ha definierat principer för ansvarsfulla placeringar. Man anser att bolag som agerar ansvarsfullt kan förväntas vara mera framgångsrika och möta

färre risker i sin verksamhet, vilket leder till att ansvarsfullhetsaspekterna är i linje med kravet på både direktavkastning och totalavkastning.

SLS avsätter också regelbundet medel till en konjunkturutmättningsfond vars syfte är att med fondens kapital utjämna konjunkturvariationernas inverkan på den för Svenska kulturfondens ändamål till disposition ställda avkastningen.

Noggrannare information om placeringarna finns i SLS förvaltningsprinciper.
<https://www.sls.fi/sv/verksamhetsprinciper#frvaltningsprinciper>.

Framtidsutsikter

Svenska litteratursällskapets placeringsverksamhet har under flera år gett en stadig avkastning, trots osäkerhet på aktiemarknaden. Utdelningsstiftelsens disponibla medel och därmed också utdelningens storlek förväntas bibehållas på en

stabil nivå under de närmaste åren. Placeringsverksamhetens risker hanteras av Svenska litteratursällskapet i enlighet med de principer som beskrivs i SLS placeringspolitik.

Styrelse, övrig ledning och revisorer

Styrelsen

Utdelningsstiftelsens styrelse tillsätts av SFP:s partistyreelse. Styrelsen består av en ordförande, åtta ordinarie ledamöter och tre ersättare. Ordförande utses för tre mandatperioder i sänder och samma person får utses för högst två på varandra följande sådana perioder. Övriga medlemmar utses för två mandatperioder i sänder och samma person får utses för högst tre sådana på varandra följande perioder. Mandatperioden löper årligen från 1 augusti till 31 juli.

Styrelsens sammansättning under året var:

	1.8.2022 – 31.7.2023	1.8.2021 – 31.7.2022
ordförande	Mikaela Nylander	Mikaela Nylander
vice ordförande	Björn Vikström	Anna-Lena af Hällström
ordinarie medlem	Annika Nummelin	Annika Nummelin
ordinarie medlem	Jonas Rönqvist	Björn Vikström
ordinarie medlem	Christel Liljeström	Christel Liljeström
ordinarie medlem	Christoffer Ingo	Christoffer Ingo
ordinarie medlem	Gunilla Granberg	Gunilla Granberg
ordinarie medlem	Silja Borgarsdóttir Sandelin	Silja Borgarsdóttir Sandelin
ordinarie medlem	Tony Björk	Ulf Stenman
ersättare	Anna Jungner-Nordgren	Anna Jungner-Nordgren
ersättare	Eva Åström	Eva Åström
ersättare	Håkan Nystrand	Håkan Nystrand

Styrelsen sammankom till 12 (14) möten varav 1 (3) var e-postmöte.

Vd, övrig ledning och förvaltningsorgan

Vd Sören Lillkung ledde Utdelningsstiftelsens kansli. En ledningsgrupp med fem personer bistod vd. Vd är – till skillnad från ledningsgruppen – en del av den juridiskt ansvariga ledningen. Vd utses för en period på fem år, med möjlighet till förlängning. Sören Lillkungs nuvarande period går ut 31.5.2023 och har förlängts med en tilläggsperiod på fem år fr o m 1.6.2023.

Utdelningsstiftelsen hade en delegation och tre direktioner för de regionala fonderna: Nylands svenska kulturfond, Åbolands svenska kulturfond och Österbottens svenska kulturfond. Dessa var både sakkunnigorgan och beredande organ. Som delegationens ordförande fungerade Mikael Svarvar.

Arvodet till förtroendevalda och lön till vd

Styrelse- och delegationsordförande fick ett årsarvode på 33 000 respektive 21 600 euro. Övriga styrelse-, delegations- och direktionsmedlemmar fick arvoden på basis av antalet möten som de deltagit i. Styrelsemedlemmarnas mötesarvode var 500 euro och delegationsmedlemmarnas 250 euro per möte. De regionala direktionernas ordförande fick 500 euro och medlemmarna 250 euro per möte. Arvodena, som varit oförändrade sedan år 2014, fastställs av SFP:s finansråd. Den totala summan av arvoden syns i närståendetabellen samt i bokslutets noter. Vd:s lön var 178 080 euro under år 2022 samt telefonförmån 240 euro.

Till styrelsemedlemmar och vd utbetalas också ersättning för resor och övernattningar i stiftelsens ärenden, enligt Stiftelsens resereglemente som gäller för både förtroendevalda och personal. Kilometerersättningar och dagpenningar betalas i enlighet med reglementet enligt Skatteförvaltningens beslut om skattefria resekostnadsersättningar. En stor del av styrelsemötena och de flesta övriga möten hålls numera på distans vilket håller reseersättningarna på en rätt låg nivå.

Revisorer

Sedan år 2021 är revisionssamfundet KPMG Ab stiftelsens revisor med CGR Marcus Tötterman som huvudansvarig. Revisionssamfundet erhöll enligt faktura ett arvode på 16 120,00 euro under år 2022.

Närståendekrets och jäv

Utdelningsstiftelsen har en dokumenterad närståendekrets- och jävsanvisning för utdelningsverksamheten och upprätthåller ett närstående-register för den snäva närståendekretsen.

Närståendekrets

I enlighet med bestämmelserna om närståendetransaktioner strävade man efter att säkerställa att

- personer som hör till närståendekretsen inte favoriseras vid utdelningen av stipendier och bidrag,
- kommersiella transaktioner sker på marknadsvillkor och till marknadspriser, om inte något annat följer av särskilda skäl, och
- ekonomiska transaktioner med personer som hör till den snäva närståendekretsen rapporteras i verksamhetsberättelsen.

Närståendetransaktioner övervakades genom att upprätthålla ett närståenderegister. Med hjälp av registret kan man kontrollera att bidrag beviljas på korrekta grunder och uppfyller ovanstående rapporteringskrav. Registrets beskrivning är tillgänglig på webbplatsen. Stiftelsen erbjuder inga förmåner för närståendekretsen.

Närståendekretstabel

	Åtgärder eller ekonomiska fördelar i euro	Närståendekretsrelationens karaktär				
		1	2	3	4	6
A	Ledningens löner, arvoden och pensionsförpliktelser					
A.1	Styrelse och vd		283 320			
A.2	Revisorer		16 120			
A.3	Övrig ledning (ledningsgrupp)			474 149		
B	Avtal					
C	Beviljade bidrag, stipendier och ersättningar	5 379 446			6 700	
D	Beviljade lån, ansvar och ansvarsförbindelser					
E	En beskrivning av åtgärder och ekonomiska fördelar	Bidrag till stiftaren, Fastighetsstiftelsen, Pro Artibus	Sedvanliga löner & arvoden	Löner till personal	Sedvanliga bidrag	Sedvanliga bidrag
Närståendekretsrelationens karaktär						
1	Stiftaren och den som utövar bestämmande inflytande i stiftelsen samt deras eller stiftelsens dottersammanslutning och dotterstiftelse					
2	Styrelseledamöterna samt ersättarna för dem, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt revisorerna i stiftelsen och i sammanslutningar och stiftelser som avses i 1 punkten					
3	Stiftelsens ombud och andra personer som deltar i ledandet av stiftelsen (ledningsgrupp).					
4	Familjemedlemmar till personer som avses i 2–3 punkten (punkt 1 är inte i detta fall en person) * * make och sambo, egna barn och makens eller sambons barn och dessa barns make eller sambo och efterkommande samt egna och makens eller sambons föräldrar, far- och morföräldrar och deras föräldrar					
6	Sammanslutningar och stiftelser där en människa eller flera samverkande människor som avses i 1–4 punkten har bestämmande inflytande					

Stiftelsen är inte medveten om övriga närståendetransaktioner än de som presenteras i tabellen ovan. Kategori 5 rapporteras inte då det gäller den omfattande närståendekretsen.

Jäv

Styrelsen fattade beslut om alla av Utdelningsstiftelsen beviljade bidrag. Styrelsemedlemmar, delegationsmedlemmar, direktionsmedlemmar, sakkunniga, stiftelsens ombud och personer i ledande ställning registrerade jäv i stiftelsens elektroniska stipendiehanteringssystem enligt följande principer:

- alla pågående förtroendeuppdrag som kan ha betydelse för uppdraget inom stiftelsen registrerades
- jäv registrerades på ansökningsnivå
- ärenden som gäller stiftelsens närståendekrets registrerades på ansökningsnivå

Förtroendevalda, sakkunniga och personal deltog inte i beredningen av, behandlingen av eller beslutsfattandet i ett ärende där de var jäviga.

Bokslut

1.1–31.12.2022

Resultaträkning

	Not	1.1-31.12.2022	1.1-31.12.2021
Ordinarie verksamhet			
Intäkter	1		
Tillförda medel från Svenska kulturfonden i SLS		2 764 718,00	2 600 000,00
Övriga intäkter		272 077,20	161 101,49
		3 036 795,20	2 761 101,49
Kostnader			
Personalkostnader	2		
Löner och arvoden		-1 720 053,76	-1 641 168,56
Pensionskostnader		-255 851,13	-228 160,33
Övriga lönebikostnader		-39 067,82	-46 462,89
		-2 014 972,71	-1 915 791,78
Avskrivningar	3	-25 958,42	-26 079,89
Övriga kostnader	4	-1 071 713,17	-796 809,29
Ordinarie verksamhetens över(+)/-underskott(-)		-75 849,10	22 420,53
Finansiella intäkter och kostnader		197,83	310,92
Räkenskapsperiodens överskott + (underskott -)		-75 651,27	22 731,45

Balansräkning

	Not	31.12.2022	31.12.2021
AKTIVA			
BESTÅENDE AKTIVA			
Materiella tillgångar	5		
Inventarier och lösöre		90 277,48	114 152,50
Förskottsbetalningar		0,00	0,00
		90 277,48	114 152,50
RÖRLIGA AKTIVA			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		88 495,02	18 467,07
Övriga fordringar		0,00	10 662,50
Resultatregleringar		7 560,14	0,00
		96 055,16	29 129,57
Kassa och bank		648 255,31	706 767,11
		834 587,95	850 049,18
PASSIVA			
EGET KAPITAL			
Eget kapital	6		
Grundkapital		25 000,00	25 000,00
Överskott/underskott från tidigare år		468 160,31	445 428,86
Räkenskapsperiodens överskott		-75 651,27	22 731,45
		417 509,04	493 160,31
FRÄMMANDE KAPITAL			
Kortfristigt främmande kapital			
Skulder till leverantörer		92 548,05	40 234,06
Övriga skulder		77 107,53	77 961,28
Resultatregleringar	7	247 423,33	538 693,53
		417 078,91	356 888,87
		834 587,95	850 049,18

Bokslutets noter

Allmänna principer för uppgörande av bokslutet

Principer för uppgörande av bokslut

Bokslutet har upprättats och presenteras i enlighet med stadgandena i stiftelse- och bokföringslagen. Utdelningsstiftelsen hör till gruppen små företag enligt Bokföringslagen 1: 4a §.

Ordinarie verksamhet

I gruppen ordinarie verksamhet i resultaträkningen presenteras de tillförda medel som lyfts från Svenska kulturfonden (inom Svenska litteratursällskapet i Finland r.f., SLS) samt övriga intäkter. Dessa specificeras närmare i noterna till resultaträkningen.

Värderingen av bestående aktiva

De materiella tillgångarna har i balansräkningen upptagits till anskaffningsutgiften med avdrag för planenliga avskrivningar.

Noter till resultaträkningen

1. Intäkter från ordinarie verksamhet

Intäkter från ordinarie verksamhet	1.1 – 31.12.2022	1.1 – 31.12.2021
Tillförda medel från Svenska kulturfonden (Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.)		
Tillförda medel för Utdelningsstiftelsens administration	2 300 418,45	2 282 558,97
Tillförda medel för Utdelningsstiftelsens egna utbildnings- och kultursatsningar och projekt	464 299,55	317 441,03
<i>Totala tillförda medel</i>	<i>2 764 718,00</i>	<i>2 600 000,00</i>
Övriga intäkter		
Sålda tjänster (momspliktiga)	261 836,63	150 576,65
Övriga momsfria intäkter	10 240,57	10 524,84
<i>Totala övriga intäkter</i>	<i>272 077,20</i>	<i>161 101,49</i>
Totala intäkter	3 036 795,20	2 761 101,49

Ur Svenska kulturfondens utdelningsmedel reserveras i enlighet med uppgjord budget medel för utdelningsstiftelsens administration samt egna utbildnings- och kultursatsningar för in-

tressenterna och projekt. Endast under året lyfta medel bokas och intäktsförs.

Övriga poster består av momspliktig samt övrig momsfri försäljning.

2. Personalkostnader

Personalkostnader	1.1 – 31.12.2022	1.1 – 31.12.2021
Löner	1 392 828,76	1 339 611,19
Arvoden till styrelsen och övriga förtroendevalda	228 675,00	198 150,00
Övriga arvoden och ersättningar	98 550,00	103 407,37
Pensionskostnader	255 851,13	228 160,33
Övriga lagstadgade försäkringar	33 823,84	40 637,76
Frivilliga personalrelaterade försäkringar	5 243,98	5 825,13
Totalt	2 014 972,71	1 915 791,78

Personalens antal har i medeltal uppgått till 20 personer under både år 2022 och år 2021.

3. Planenliga avskrivningar

Inventariernas och lösörets avskrivningar syns som skild post i resultaträkningen.

Avskrivningstiderna är:

Inventarier och lösöre 5 år

Små anskaffningar, vars livslängd beräknas vara maximalt 3 år eller vilkas anskaffningspris är under 1 200 euro har upp till totalt 3 600 euro bokats som kostnader, dock så att väsentlighetsprincipen beaktas.

4. Övriga kostnader

Övriga kostnader	1.1 – 31.12.2022	1.1 – 31.12.2021
Administrationskostnader	433 186,37	198 882,12
Lokalkostnader och hyror	255 126,95	262 506,14
Revisionskostnader	16 120,00	17 980,00
Egna kultur- och utbildningsprojekt	367 279,46	317 441,03
Totala kostnader	1 071 713,17	796 809,29

Kostnaderna ovan presenteras enligt funktion och projekt.

Stiftelsens revisor är revisionssamfundet KPMG Ab. Revisionsarvodet kostnadsförs enligt erhållen faktura under året.

Noter till balansräkningens aktiva

1. Bestående aktiva

I balansräkningens bestående aktiva presenteras den icke avskrivna delen av inventarier och lösöre.

	Anskaffningsutgift 1.1.2022	Ökning under året	Minskning under året	Anskaffningsutgift 31.12.2022	Ackumulerade avskrivningar	Avskrivningar under räkens- kapsåret	Bokförings- värde 31.12.2022
Inventarier	242 460,20	2 083,40	0,00	244 543,60	128 307,70	25 958,42	90 277,48

Noter till balansräkningens passiva

1. Eget kapital

Posterna för eget kapital kan ses ur balansräkningen.

2. Passiva resultatregleringar

Passiva resultatregleringar	2022	2021
Semesterlöneskulder och övriga sociala avgifter	247 414,43	238 693,53
Övriga	8,90	0,00
Totalt	247 423,33	238 693,53

Säkerheter och ansvarsförbindelser

Ansvarsförbindelserna består av hyresansvar.

	2022	2021
Förfaller till betalning under påbörjad räkenskapsperiod	229 503,72	201 262,78
Förfaller till betalning under senare räkenskapsperioder	413 496,02	561 907,40

Verksamhetsberättelsens
och bokslutets datering
och underteckning

(elektroniska underteckningar)

Helsingfors den 3 april 2023

Mikaela Nylander, styrelseordförande
Björn Vikström, vice ordförande
Annika Nummelin
Christel Liljeström
Christoffer Ingo
Gunilla Granberg
Jonas Rönnqvist
Silja Borgarsdóttir Sandelin
Tony Björk
Håkan Nystrand, ersättare
Anna Jungner-Nordgren, ersättare
Eva Åström, ersättare

Sören Lillkung, verkställande direktör

Revisionsanteckning

(elektronisk underteckning)

Över utförd revision har idag avgivits berättelse

Helsingfors den 6 april 2023

KPMG Ab
revisionsamfund

Marcus Tötterman, CGR

Förteckning över använda bokföringsböcker

Bokföringen är uppgjord i det integrerade ekonomisystemet Procountor.

Dokument	Förvaringssätt
Bokslut	Skilt bunden
Balansspecifikationer	Skilt bundna, i elektronisk form
Huvudbok	I elektronisk form
Dagbok	I elektronisk form

Procountor	Förvaringssätt
Försäljningsfakturer	Elektroniska verifikat och arkivering
Inköpsfakturer och nätfakturer (inköp)	Elektroniska verifikat och arkivering
Rese- och kostnadsersättningar inkl. bilagor, memori- alverifikat	Elektroniska verifikat och arkivering
Löner	Elektroniska verifikat och arkivering
Kontoutdrag, betalningsverifikat	Elektroniska verifikat och arkivering
Deklaration av moms och övriga skatter på eget initiativ	Elektroniska verifikat och arkivering

Revisionsberättelse

Till styrelsen för Utdelningsstiftelsen för Svenska kulturfonden sr

Revision av bokslutet

Uttalande

Vi har utfört en revision av bokslutet för Utdelningsstiftelsen för Svenska kulturfonden sr (FO-nummer 2379356-8) för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2022. Bokslutet omfattar balansräkning, resultaträkning, och noter till bokslutet.

Enligt vår uppfattning ger bokslutet en rättvisande bild av stiftelsens ekonomiska ställning samt av resultatet av dess verksamhet i enlighet med i Finland ikraftvarande bestämmelser gällande upprättande av bokslut och det uppfyller de lagstadgade kraven.

Grund för uttalandet

Vi har utfört vår revision i enlighet med god revisionssed i Finland. Vårt ansvar enligt god revisionssed beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av oss utförda revisionen och vi har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa. Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar för bokslutet

Styrelsen ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att bokslutet ger en rättvisande bild i enlighet med i Finland ikraftvarande bestämmelser gällande upprättande av bokslut samt uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den

bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- Skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- Drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet,

däribland upplysningarna, och om bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi kommunicerar med dem som har ansvar för stiftelsens styrning avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat under revisionen.

Övriga rapporteringsskyldigheter

Övrig information

Styrelsen ansvarar för den övriga informationen. Den övriga informationen omfattar verksamhetsberättelsen. Vårt uttalande om bokslutet täcker inte övrig information.

Vår skyldighet är att läsa den övriga informationen i samband med revisionen av bokslutet och i samband med detta göra en bedömning av om det finns väsentliga motstridigheter mellan den övriga informationen och bokslutet eller den uppfattning vi har inhämtat under revisionen eller om den i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Det är ytterligare vår skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Enligt vår uppfattning är uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet enhetliga och verksamhetsberättelsen har upprättats i enlighet med gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Om vi utgående från vårt arbete på den övriga informationen, drar slutsatsen att det förekommer en väsentlig felaktighet i verksamhetsberättelsen, bör vi rapportera detta. Vi har ingenting att rapportera gällande detta.

Övriga uttalanden som grundar sig på lag

Vår skyldighet är att utgående från den av oss utförda revisionen ge ett uttalande om de omständigheter som förutsätts enligt stiftelselagen 4:2.2 §.

Styrelsen ansvarar för informationen i bokslutet och verksamhetsberättelsen samt för att de ersättningar och arvoden som betalats till ledamöterna i stiftelsens organ är sedvanliga.

Enligt vår uppfattning ger bokslutet och verksamhetsberättelsen de uppgifter om stiftelsens verksamhet under räkenskapsperioden som är väsentliga för bedömningen av om stadgebestämmelserna om stiftelsens ändamål och verk-

samhetsformer har följts. Arvoden och ersättningar utbetalda av stiftelsen till ledamöterna i stiftelsens organ kan anses vara sedvanliga.

Helsingfors den 6 april 2023

KPMG OY AB

Marcus Tötterman
CGR

